

McNAMARA NUSVIETĖ PADĖTI P. VIETNAME

SOVIETŲ SAJUNGOS SPAUDA APRĄŠO KINIJOS KOMUNISTŲ ŽIAURUMUS

Paklojo dešimtimis žmonių, norinčių važiuoti į SSSR

MASKVA. — "Kazachstanskaja Pravda" rugsėjo 29 dieną išspausdino generolo Zanun Tajipovo straipsnį apie Kinijos komunistų valdžios brutalų pasielgimą su Sinkiang provincijos gyventojais — musulmonais, norinčiais patekti į Sovietų kaimynines respublikas-kolonijas, kur gyventojų daugumą taipgi sudaro musulmonai.

Straipsnio autorius yra tarnavęs Kinijos kariuomenėje, iš kurios pabėgo į Sovietų Sąjungą prieš trejetą metų, kai tarp Maskvos ir Pekingo komunistų prasidėjo didieji ginčai dėl ideologijos ir kasdieninės politikos pasauliui užvaldyti.

300 žmonių kryžminė ugnis

Gen. Tajipovas rašo, kad praėjusiais metais gegužės mėnesį Sinkiang provincijos šiaurės vakarų pasienio mieste susirinko trejetas šimtų gyventojų, priklausančių mažumoms (ne kinai) prie komunistų partijos būstinės prašyti leidimo iškelti į Sovietų Sąjungą.

Iš komunistų partijos būstinės langų pasipylė kulku kruša į susirinkusius žmones. Nėgana to, iš priešingo namo, kariuomenės būstinės, buvo irgi paleista ugnis iš automatinių šautuvų. "Minia išbėgiojo, palikusi keletą tuzinų vyrų, moterų ir vaikų lavonų, kaip įrodymą susmukimo šalies politikos, kokią veda Kinijos vadai", rašo Sovietų generolas.

Amerikos negras minėjime

Pekinge ir visoje Kinijoje spalio 1 dieną buvo minima 14 metų komunistų valdžios įsigalėjimo sukaktis. Pekinge buvo suruoštas paradas, eiseną iš 500,000 žmonių. Iš 80 šalių buvo atvykę 2,000 delegatų. Tarp jų buvo minimas Amerikos negras, Robert Williams.

Pekingo meras Peng Chen, politbiuro narys, kalbėjo lyg ir pritariamas Chruščevui "dogmai", jog pasaulio sukommunistinimas įmanomas ir be karo, jei visų kraštų liaudis — neišskiriant Amerikos — aktingai dalyvaus kovoj.

Maskvos komunistų vyriausias organas Pravda, minėdamas Kinijos komunistų sukaktį, priminė, kad pažanga, kokią ir bebūtų padaryta Kinijoje, buvo atsiektą tik Sovietų Sąjungai padedant.

Vatikanas uždraudė kai kurias knygas

ROMA. — Romos vikariatą paprašė patydomis sustabdyti pardavinėjimą katalikų knygyuose keletą knygų apie Vatikaną ir visuotinį susirinkimą, kad jų negalėtų įsigyti suvažiavusieji delegatai iš plačiojo pasaulio.

Tarp uždraustųjų pardavinėti knygų yra Amerikos žurnalisto Robert Kaiser (Time korespondento Romoj) "Popiežius, Taryba ir Pasaulis", ir Xavier Rynne (slapyvardis) "Laiškai iš Vatikano Miesto".

Romos vikariatą savo laiške knygyams išdėstė, kad šios knygos yra netinkamos pardavinėti dėl dotrininių priežasčių. Tarp uždraustųjų pardavinėti

IS VISO PASAULIO

Uragane žuvo 17 saliečių

PORT OF SPAIN, Trinidadas. — Nuo naujo uragano, vardu Flora, žuvo mažiausia 17 žmonių ir šimtai sužeisti, kai jis nusiaubė 110 mylių per valandą greičiu Trinidadą, Tobagą ir kitas salas Karibų jūros rytinėje daly. Elektros, telefono laikai buvo sutraukti, vandentiekiai apgriauti.

Sunaikino lenpiūvę Kuboj

HAVANA. — Lenpiūvė, esanti Kubos šiaurės vakarų pakraštyje, Oriente provincijoje, buvo sunaikinta per puolimą iš jūros, paskelbė trečiadienį Kubos karo ministerija, "Piratų laivas" po užpuolimo pabėgęs į šiaurę, į Amerikos pusę.

Parašutininkai sostinės gatvėse

KARAKAS, Venecuela. — Prezidento Betancourt vyriausybė, matyti, jaučiasi nesaugi, jei sostinės tvarkai, saugumui užtikrinti atsiumtė iš provincijos parašutininkų padėti policijai. Marakaibe policininkas peršovė du iš trijų teroristus, kurie bandė įsilaužti į JAV informacijos agentūrą. Buvo sužeistas ir policininkas. Vienas iš sužeistųjų teroristų buvo pagautas, jis buvo Karako centrinio universiteto studentas.

Vatikano prosemizmas

ROMA. — Stanley Pieža, Chicago American korespondentas Vatikano visuotiniame susirinkime, rašo, kad keletas aukštųjų dvasiškių deda dideles pastangas praversti nutarimą antisemitizmui pasmerkti. Vienas Amerikos jėzuitas, teisindamasis prieš Amerikos žydus, šią vasarą tvirtino, kad toks projektas buvo išeiktas Vatikano tarybos pirmojoje sesijoje. Vatikanas tai paneigė. Jis stengiasi surasti antisemitizmo pasmerkimui nepolitinių, moralinių charakterį, kad nesuspjktų su arabų tautomis. Arabams bet koks antisemitizmo pasmerkimas Vatikane būtų panašus į pasisakymą už Izraelį.

Prancūzų vandeninė bomba

PARYŽIUS. — Prancūzijos žurnalas, neoficialus gynybos ministerijos organas, teigia, kad 1966-67 metais šalis jau turės vandeninių bombų, raketų joms laidyti ir povandeninių laivų, varomų atominė jėga. 1964 metais turės atominį bombų, 60 kilotonų galingumo (60,000 TNT tonų), tris kartus galingesnių už Amerikos bombas, naudotas prieš Japoniją 1945 metais.

knygų yra darbai katalikų teologijos profesorius Šveicarijoje kun. Hans Kungo ir mirusio kontraversinio prancūzų katalikų teologo Pierre Teilhard de Chardina.

Etiopijos imperatorių Haile Salassie pasitinka prezidentas John F. Kennedy ir jo žmona. Imperatoriui buvo suteikta karinė pagarba ir surengtas paradas.

JAV KAPITALAS PLŪSTA Į V. EUROPA

Bendroji Rinka esanti Amerikos-Europos rinka

HAMBURGAS. — Šešios Vakarų Europos valstybės, steigdamos Bendrąją Rinką, turėjo galvoj savitarpinį bendradarbiavimą tarp Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Olandijos, Belgijos ir Luksemburgo. Pastaruoju metu dažnai kalbama, rašoma ne tik Prancūzijoje, bet ir Vokietijoje, jog Europos Bendroji Rinka pasidarys Amerikos rinka, geriausiai atveju Amerika, kaip nematomas septyntas narys, vistiek užims pirmąją vietą.

Vokiečių dienraštis Die Welt pripažįsta, kad Bendrosios Rinkos vadinimas Amerikos Rinka yra perdėtas dalykas, bet randa tamė kiek tiesos: nuo Europos Ekonominės Bendruomenės arba Bendrosios Rinkos įsteigimo pakilęs Amerikos kapitalo potvynis į Vakarų Europą.

Amerikiečiai pristeigė skyrių

Amerikos kompanijos, kurios jau anksčiau turėjo Vakarų Europoje savo skyrių, filialų, jas sustiprino finansškai ir išplėtė, rašo Die Welt straipsny "Ar JAV kapitalas reiškia pavojų?". Vėl kitos Amerikos kompanijos visiškai naujai įsikūrė. Jos arba įsteigė savo skyrius arba atpiko Europos kompanijas arba sudarė sąjungas, per kurias buvo amerikiečiams praskintas tiesioginis kelias į Bendrąją Rinką.

Amerikos kapitalo užplūdimu dėka Vakarų Europa galėjo smarkiu tempu išplėsti ir sumoderninti "savo" pramonę bei palaikyti kainų kilimą. Tačiau savo ūkio, ekonomijos "susvetinimas" (Ueberfremdung) kelia ne tik paskirį gamintojų, bet ir vartotojų visuomenės nepasitenkinimą.

Amerikos kompanijos pramato, kad muitų sienų panaikinimas Vakarų Europoje ir prekybos konkurencijos išsivystymas tarp Vakarų Europos ir Amerikos apunknis Amerikoje gamintų prekių įvežimą ir pardavimą Europoje. Todėl išmintinga Amerikos kapitalui prekiauti Europoje ten pat pagamintais produktais.

Stiprintųsi Europoje per Angliją

Amerikos firmos, bežiūrinčios į pelningą Europos rinką, pirmiausia emė stiprintis Anglijoje, kur ta pati kalba ir daugis kitų aplinkinių igalino amerikiečius dar lengviau įsistiprinti. Anglijoj irgi pradeda kalbėti apie pramonės "susvetinimą", Amerikos kapitalo įsigalėjimą. Tačiau ir

Jackis pasitraukė protestuodamas

Susekė skandalų užsienio paramoj, 'ištrėmė už tai į Sibirą'

WASHINGTONAS, D. C. — Jerry Jackis parašė Amerikos užsienio paramos agentūros direktoriui David Bell protesto laišką ir paprašė jį atleisti iš pareigų.

Jis buvo užsienio paramos inspektorius ir pagarsėjo kelių skandalų susekimu. Jo dėka buvo surasta milijoninių išelkvojimų Pietų Korėjoje ir Amerikos paramos išnaudojimas komunistų propagandai Kambodijoje.

Pastarasis skandalas, Jackio iškeltas praėjusiais metais, susilaukė didelio susidomėjimo visuomenėje. Jis nustatė, kad Sovietų Sąjungos statoma ligoninė Kambodijoje buvo finansuojama Amerikos pinigais.

Bet užsienio paramos agentūrai Jackio žygiai nepatiko. Jį pašalino iš paramos inspektavimo užsieni ir paskyrė į centrą Washingtone, kur jis nieko nebeturėjo veikti. Tai buvo "ištrėmimas į Sibirą" už biurokratų klaidų išskėlimą, rašo Jerry Jackis savo atsistatydinimo laiške.

Miesto gyventojai prieš integraciją

Sostinės kaimynai vis dar nedraugiški negrams

CAMBRIDGE, Md. — Meras Calvin Mowbray, šio 12,000 gyventojų miesto meras, pareiškė nepasitenkinimą vaisiais referendumo, kuriame 1,994 balsais prieš 1,720 buvo pasisakyta prieš restoranų, viešbučių integravimą. Meras mano, kad senoji tvarka kenks miestui ekonomiškai. Jis yra Chesapeake įlankos pakraštyje, netoli Washingtono, D. C.

Antroj balsavimo apylinkėje, kur gyvena vien tik negrai, 587 balsavo už integraciją ir tik 32 — prieš. Negrų teisių kovotoja Mrs. Gloria Richardson ragino negrus ir jų draugus referendumo boikotuoti.

4-toj apylinkėje, kur daugiausia gyvena baltieji darbininkai, 670 balsavo už senąją, segregacinę tvarką ir 157 — už tvarkos pakeitimą.

GYNYBOS SEKRETORIUS IŠDĖSTĖ SAVO KELIONĖS FAKTUS PREZ. J. KENNEDŽIUI

Krašto apsaugos taryba svarstė kovos būdus su komunistų partizanų armijom Pietryčių Azijoje

WASHINGTONAS, D. C. — Gynybos sekretorius Robert McNamara ir jungtinės štabų vadų tarybos pirmininkas gen. Maxwell Taylor trečiadienį išdėstė prezidentui Kennedžiui savo įspūdžius iš militarinės-politinės kelionės po Pietų Vietnamą. Pavykary prezidentas sušaukė krašto apsaugos tarybą susipažinti plačiau su McNamaros raportu ir apsvastyti tolesnę kovą su komunistų partizanais, ir ne vien Pietų Vietname, bet visoj Pietryčių Azijoje.

Amerika nebemažins armijos Vokietijoje

Gerhard Schroeder privertė atsakyti taupymo planą

BONA. — Vakarų Vokietija gavo užtikrinimą iš savo užsienio reikalų ministerio Gerhard Schroeder, esančio Amerikoje, kad Washingtono vyriausybė atsakė planų sumažinti savo kariuomenę Vakarų Vokietijos bazėse.

Laikantis gynybos departamentu taupymo sumetimų, JAV vyriausybė galvojo pargabenti namo 40,000 kareivių. Iš viso Vakarų Vokietijoje yra 230,000 Amerikos kareivių.

Kai praeitą savaitę prezidentas Kennedy priėmė Schroederį, jis jam išdėstė savo vyriausybės galvojimą: kad ir nedidelis Amerikos karinių pajėgų sumažinimas Vokietijoje būtų suprastas, kaip žingsnis į pasitraukimą iš Europos gynybos įsipareigojimų.

Militariniu požiūriu tų 40,000 vyrų atitraukimą būtų galima pateisinti geresniu ginklu pristatymu likusiems kareiviams. Tačiau politiniu požiūriu pateisinimo nerasta, ir per tai buvo atsisakyta taupymo per kareivių skaičiaus mažinimą.

Du Pietų Amerikos kardinolai — prieš Marijos "kultą"

Protestantai seniai kritikavo už Kristaus motinos dievinimą

ROMA. — Du Pietų Amerikos kardinolai kalbėjo Vatikano ekumeninės tarybos susirinkime, kad Marijos per didelis garbinimas sudaro pavojų katalikų gyvenimui Lotynų Amerikos respublikose. Jiedu reikalavo Vatikano tarybą nustatyti garbinimo ribas.

Kardinolai, kurie kalbėjo apie "išpūstą ir sentimentališką atsidavimą Marijai ir pavojų Lotynų Amerikos katalikams", buvo: Raul Henriquez iš Čilės ir Sergio Mendez iš Meksikos. Pirmasis kalbėjo 44 vyskupų vardu.

Kritiškų balsų apie Marijos dievinimą buvo girdėtis ir tarp kitų šalių kardinolų, vyskupų, kai buvo pasiūlyta išdirbti iš naujo katalikų bažnyčios apibūdinimus, jos teises ir pareigas. Iš 2,301 Vatikano tarybos nario tik 43 balsavo prieš šių dalykų persvarstymą.

Kai kurie katalikų prelatai komentuoja Marijos kultą gana "protestantiškai". Daugely atveju žmonės, melddami palankumo, aplenkia Kristų ir kreipiasi į Mariją, kaip į Dievą.

McNamaros kelionės tikslas buvo iširti ir tai, kaip atsiliepė Pietų Vietnamo katališkos valdžios nesantaika su budistų liaudim į antikommunistinį frontą. Washingtone būkštaujama, kad broliai Ngo Dinh ir prezidento brolienė, saugumo policijos viršininko žmona, savo nekompromisiniu elgesiu su budistais gali pakenkti kovai su komunistų partizanų armija (Vietcong).

McNamaros ir Taylor pranešimai buvo slapti. Už dienos kitos tenka laukti atsargių išcenzūruotų pranešimų visuomenei. Pietų Vietnamo armijos vadai įtikinėjo svečius iš Washingtono, kad frontas prieš komunistus nesulispnėjo. Kitais metais vietnamiečiai tikisi baigti pergalingai karą su komunistais, kuo amerikiečiai — ypač iš valstybės departamento — labai abejoja.

Vietnamas tikisi JAV paramos

Amerika nuo 1955 metų, kada Pietų Vietnamas pradėjo egzistuoti kaip nepriklausoma valstybė, suteikė \$2.3 bil. ekonominės ir karinės paramos. Amerikos raginimai, duodant Vietnamui pinigų, praversti politines, socialines reformas, liko be atgarsio. Nėgana to, šmet iškiolo nelemtoji kova tarp budistų ir valdžios, nežiūrint prez. Diemo pasižadėjimo atstatyti su budistų vienuoliais harmoningą sugyvenimą.

Vietnamiečiai mano, kad Amerika, tiek daug įsipareigojusi finansaiškai ir militariškai (ji laiko Pietų Vietnamo 14,000 kareivių), negali pasitraukti iš kovos lauko. Kaip prezidentas Kennedy nuspręstoliau laikytis Vietname, pareis nuo trečiadienio posėdžių su McNamara, Tayloru ir krašto apsaugos tarybos nariais.

Venecuela gaudo fidelistus

KARAKAS, Venecuela. — VIDAUS reikalų ministeris Manuel Mantilla įsakė areštuoti komunistų partijos ir revoliucinio sąjūdžio vadus, nežiūrint, kad jie būtų parlamento nariai ir turėtų imunitetą. Prezidento Betancourt vyriausybė panaikino jiems imunitetą, nors tai gali padaryti tik parlamentas. Iš 13 komunistų-fidelistų parlamento narių 8 jau areštuoti.

Hondūro karininkai, vadovaujant plk. Elias Lopez, ruošiasi versti valdžią, pamatę savo kolegų pasisekimą Dominikoje. JAV ambasadorius Charles Burrows stengiasi pulkininką atkalbėti.

Protestantai seniai užmetinėdvo katalikams dėl didelio Marijos kulto puoselėjimo. Vatikaniui ieškant vienybės tarp krikščionių bažnyčių, tenka ekumeniniam susirinkimui visų pirma svarstyti tai, tas jas skiria.

Detroito naujienos

Dainavai daugiausia dirbą žmonės

Šiuo metu lietuviškoje Dainavoje prie Manchesterio, Mich., miestelio rudeniniai vejai sukintūs šoka. Kalneliai ir pašlaitės — visur pilna rudų, geltonų, raudonų lapų. Lapai ir Spyglių ežerėlyje skandinasi. O šimtas stovyklavietės barakų langų, plieniniai tamsūs, be žiburių, paniurę žiūrį į pusnuogies medžių šakas, svajodami apie jaunimo juoką ir klegesį.

Šeštadieniais, prieš šalčiams užeinant, čia keliomis mašinomis suvažiuoja būrelis darbščių detroitiešių. Jie Dainavos pastatus paruošia žiemojimui, nes ši žiema dar čia niekas negyvens ir prižiūrėti negalės. O negyvens todėl, kad didysis administracinis pastatas, reikalaujantis 45 tūkstančių, tegavo tik pusę sumos, tad, baigus sienas ir stogą, liko neįrengtas. Jį įrengti atiteinančia vasara, prieš tai pakankamai lėšų sutelkus. O dveji cementiniai barakai, dabartinis administracinis pastatas su valgykla, seselių gyvenamas namas ir su visais patogumais restoranas — sveikatinė kitoje ežero pusėje — visi jie be šildymo sistemos, žiema nenaudojami.

Keliais atvejais čia jau esu minėjęs stovyklos globos komitetą ir kitokias valdžias. Ypač, kai paprašo garsinti lėšų telkimo vajus, stovyklautojų verbavimą, didžiulius stovyklos parengimus. Beje, pereitą liepos 20 d. metiniame Dainavos šimtininkų susirinkime nebuvo ir nebuvau nė Detroito, tad ir nepaminėjau, kas to susirinkimo metu į valdžią išrinkti. Pravartu tai prisiminti dabar. Dainavos jaunimo stovyklos valdyba išrinkta 3-jiems metams iš šių asmenų: Dr. Adolfas Damašius — pirmininkas, Leonas Matvėkas — vicepirmininkas, Vladas Bajalis — sekretorius, Ignas Skirgaudas — izdininkas, dr. Vladas Bublys — buhalteris ir kun. dr. Petras Celiešius — administratorius. Taipgi 3-jiems metams išrinkta stovyklos taryba: Vacius Lelis, Bronius Polikaitis ir Jonas Šoliūnas. Dainavos globos komiteto Detroito skyrius (tokie k-to skyriai yra dar Čikagoje ir Clevelande, bet detroitiešiams, kaip artimiausiems, tenka atlikti visus „juodus“ darbus, plius telkti lėšas; kiti du teprisideda tik lėšų telkimu) ta proga išsirinko valdybą vieni-

riems metams sekančios sudėties: V. Lelis — pirmininkas, Jonas Ratnikas — vicepirmininkas, L. Matvėkas — sekretorius, Eduardas Rėklis — sveikatinės (restorano) vedėjas, Juozas Kazlauskas — paplūdimio viršininkas, Stasys Garliauskas — stovyklos rėmėjų verbuotojas ir Jadvyga Damašienė — spaudos atstovė.

Nė kartą esu čia pabrėžęs, kad stovykla yra organizuotų katalikų (LRKF) rankose, bet kad joje toleruojami ir lygiai traktuojami visokių pakraipų žmonės, todėl ir šimtininkų tarpe, ir fiziniu darbu prisidedančių yra visokių. O jau ypač stovyklaujantių — vasarojančių, suvažiuoja visokio plauko lietuvių. Dabar noriu iškelti keletą vyrų, kurie jokiai katalikiškai organizacijai nepriklauso, ir, išvis, iki šiol jokiam organizaciniame lietuvių gyvenime nedalyvavo, o dabar, jau antrus metus nuolat, sudaro pusę Dainavos stovyklos globos komiteto. Tuos vyrus išskirti mane tiesiog skatina stovyklos kūrėjai ir veteranai, kuriems jie esą „tikra Dangaus dovana“. O nieko nėra malonesnio, kaip geru žodžiu paminti savo draugus, nes visi tie vyrai yra mano draugai per keilolika metų, tik... spaudoje neturėjau progos anksčiau jų minėti.

Tie išskirtini vyrai globos k-te yra L. Matvėkas, J. Ratnikas ir E. Rėklis, o Dainavos trejų metų v-boje — V. Bajalis (apie pastarąjį prieš porą metų rašiau ne kaip apie visuomenininką, o kai per dideles pastaugas, pusamžio vyro metuose, įgijo mech. inžinerijos diplomą). L. Matvėkas yra panevėžietis, irgi ten g-ja baigęs, žalo jaunuolio amžiuje nublokštą į Vokietiją, Detroito dirba Fordo braižyklose ir mokosi toliau, norėdamas tapti geru projektuotoju. J. Ratnikas, irgi panevėžietis, irgi ten g-ja baigęs, irgi Fordo braižyklose, bet jau geras projektuotojas. E. Rėklis, kauniškis, ten gyvenęs, mokėsis ir dirbęs iki Lietuvos netekimo, dabar vienos Detroito ligoninės laborantas. Vl. Bajalis, pasvalietis, Lietuvoje ir Vokietijoje mokėsis. Detroito ilgai dirbęs fabrikuose, vėliau braižyklose, dabar GM inžinierius. Tokios šių vyrų „biografijos“. Pagal amžių — visi jie gerokai per trisdešimtį. L. Matvėkas, J. Ratnikas, E. Rėk-

MINNESOTOS UNIVERSITETO LIGONINĖJE, MINNEAPOLYJE, DAKTARAI, IŠMĖ MOTINOS FORSETH INKSTA, PERSIDUOJĘ JI JOS DVYLIKOS METŲ SŪNIU, DARYL FORSETH (DEŠINĖJE). LIGONINĖS PAREIGŪNAS SAKO, JŲG, KAIP ATRODO, TĖS PERSIDUOJIMAS PASIKĖ.

lys ir Vl. Bajalis, kaip ir šimtai kitų detroitiešių, Dainavos kalnelius „pamilo iš pirmo žvilgsnio“ ir visus laisvus savaitgalius ten praleidžia. Tik keletą metų į jokių komitetus jie nėjo, o gal ir nebuvo kviečiami, nes mažai kas tikėjosi paslaugos iš tokių žmonių, kurie jokiam organizaciniame gyvenime nedalyvavo, jokiai valdybnei neprikiečiami. Kas juos į Dainavos talminkų eiles įrikiavo, dar ir šiandien neaišku, bet kai jau įrikiavo, tai visus iš karto, nes visi yra neatstiriami draugai iš Muencheno laikų. Dabar, Dainavoje jie taip dirba, lyg tai būtų jų nuosavybė. Restorane — sveikatinėje, jie įvedė pasigėrėtiną tvarką ir švara. Dirba apie stovyklos pastatus, paplūdimio rajone, dirba visur, kur tik darbo yra. Stovyklos sveikatinėje — restorane jie stovyklos naudai jau sutelkė daugelį šimtų dolerių. Daug jiems talkina jų žmonos: Stasė Matvėkienė, Stasė Ratnikienė, Milė Rėklienė ir Angelė Bajalienė. Iš tuzino jų vaikų, geras pusūzinis yra paaugliai, visi skautai, ne ateitininkai, bet Dainavoje padeda tėvams.

Yra dar vienas vyras, kuris jokiuose komitetuose neįfiguruoja ir neįfiguruos, nes jis per daug užimtas savo specialybėse. Tai Edvinas Okas, mažlietuvis ir evangelikas pagal religiją, kurį Dainavos vadovybė prisišaukia, kada tik reikia. O Edvinas specialybių turi bent kelias: automechanikas, elektrikas, šaldytuvų ekspertas, bendrai, galįs pataisyti kiekvieną mašiną. Tai irgi minėtų vyrų (ir mano) draugas, kiek vėliau ir šį kraštą atvykęs. Per tuos kitus vyrus Dainavos stovykla jį ir pradėjo prisišaukti ir jis savo darbais Dainavai iki šiol jau sutaupė daugelį šimtų dolerių.

Reikia manyti, kad čia paminti vyrai ateityje dalį organizacinių sugebėjimų ir darbštumo paaukos ir Detroito organizacijose, pavyzdžiui, kad ir Bendruomenėje. O dabar, kai Dainava dar tebesikuria, tebesistato ir tebebrenda iš skoly, jie ten tikrai yra Dangaus dovana.

Dariaus-Girėno kl. kviečia

Dariaus-Girėno klubo dešimties metų gyvavimo paminėjimas — banketas, su menine programa ir šokiais bus šį šeštadienį, spalio 5 d. Lietuvių namuose. Apie šio klubo atliktus darbus, ypač perkant Lietuvių namus, čia jau rašėme ir dar bus galima sužinoti iš banketo metu gaunamo leidinio. Klubu v-bos p-kas Jonas Atkočaitis prašo tik pranešti, kad kitur spaudoje buvo parašyta, jog klubas turi 390 narių ir yra viena gausiausių nariais Detroito organizacijų, kas neatitinka tikrovės. Tikruojuoje dabar klube yra 217 narių ir jie visi bus išvardinti Vl. Min-

taupydami, be šimtinės negalime pasiūlyti jokio kiek padoresnio siuntinio? Dažnai reikia sumokėti ir du, ir pustrėčio šimto. Ir tokių siuntinių per metus reikia pasiūlyti keletą. Kiek gi bėra skirtumo tarp kraujo sesers ir brolio ir lietuvių-sesers, lietuvių — brolio? Todėl, kas turi lietuvišką sąžinę, teatsisakoduoti aukos pagal išgales ir aukos pagal tą lietuvišką sąžinę. Balfas yra tik vienas, o šelpiamųjų — tūkstančiai. Balfas yra sena, vieninga, išbandyta šalpos organizacija. Balfui duota auka yra paliosuojama nuo pajamų mokesčių (income tax exempt). Aukokime Balfui!

Lietuvių namai nupirko pianiną

Detroito Lietuvių namų vadovybė, už poros dienų po G. Vasiliauskienės koncerto nupirko dėvėtą, bet gera, brangų, gerai sustyguotą pianiną. Ateities koncertuose, kurių, kaip atrodo, šį sezoną bus nemažas derlius, girdėsime gražų pianino balsą.

Kita Kanados lietuvių šeima į Detroitą

Prieš keletą savaičių rašiau apie p. p. Skarbalius, kurie iš Sarnio, Ont., persikėlė į Detroitą, gavę vizą nuolatiniam apsigyvenimui. Nuo spalio 1 d. į Detroitą atvažiuoja nuolatiniam apsigyvenimui Danutė ir Eugenijus Mičiūnai, kurie iki šiol apie 15 metų gyveno Toronte. Tai dar visai jauni, pilni energijos žmonės, vos per trisdešimtį persirite. Jie turi porą mažamečių vaikučių, nes yra vedę prieš keletą metų Toronte. Abu ten dirbo įstaigose. E. Mičiūnas Detroito pradžioje yra pasiryžęs imti betkokį darbą, kol naujame mieste apsipras ir apsižvalgyta suaugusiems po 6 dol. asmeniu, pilnamečiams studentams — po 5 dol., o nepilnamečiams, kurie naudosis visomis puotos gėrybėmis, išskyrus svaiginamuosius gėrimus — po 3 dol. Tokių nepilnamečių jaunuolių statalai bus kitoje saloje.

Lietuviai — automobilizmo aukos

Rugsėjo 19 d., visiškai netoli savo namų eidamas skersai gatvę (McNichols ir Outer Dr. sankryžoje), per raudonas šviesas važiuosio automobilio buvo parterktas dalininkas Viktoras Veselka. Jam sulaužyta koja ir sudaužyta galva. Buvo keletą dienų ligoninėje. Rentgeno nuotraukos galvos kiaušo lūžimų nerado. Dabar su sugipsuota koja gydomi namie. Ši nelaimė buvo dar tik pusė nelaimės net keliais atžvilgiais: su juo kartu ėjusi žmona automobilio nebuvo užkliudyta, V. Veselkos sužeidimas galėjo būti daug blogesnis ir, kaip Cadillac'ų projektuotojas, taigi, General Motors, mėnesinio atlyginimo tarnautojas, sirgimo metu nenukentęs materialiai, gaudamas visą algą.

Rugsėjo 22 d., savanoriškai dirbęs prie elektros įrengimų Dainavos stovyklos administraciniame pastate, grįždamas namo, tarp Manchester ir Bridge-

watter miestelių, vingiuotame kelyje lenkiančios mašinos buvo nustumtas nuo kelio teisininkas Kazys Jankauskas. Minkštame kelio pakrastyje kontrolę pradaręs jo automobilis buvo sudaužytas į šipulius, K. Jankauskas išsviestas iš mašinos ir, vežamas ligoninėn, iš skausmo buvo net nustojęs sąmonės. Jis dabar randasi St. Joseph (Ann Arbore) ligoninėje su sulaužyta koja ir mažesnėmis žaizdomis bei sudaužymais įvairiose kūno vietose. Jo gydymas užsitęs ilgesnį laiką. Jis dirbo Fordo fabrikuose valandiniu darbininku, tad smarkiai nukentęs ir materialiai, teigdamas tik apdraudus kompanijos savaitines premijas, lygias gal pusei uždarbio.

Sunkiai serga Bukauskienė

Prieš pat žinias redakcijai išsiųsdamas sužinojau, kad didelė visuomenininkė, geradarė, visokių lietuviškų apraiškų rėmėja Marija Bukauskienė, širdžiai sušlubavus, gana kritiškąje padėtyje gulį Fordo ligoninėje. M. Bukauskienė širdies smūgis ištikęs prieš trejetą savaičių, bet buvusi gerokai atsigavusi ir daugelio lankoma. Paskutinę savaitę jos padėtis esanti labai pablogėjusi ir lankymas uždraustas net artimiausiems šeimos nariams. O iš artimųjų ji turi irgi didelę visuomenininkę seserį Margaretą Kučinskienę ir brolių, dantų gydytoją.

Marija Bukauskienė, kurios vyras širdies smūgio ištiktas mirė prieš dešimtį su viršum metų, visą laiką dirbo General Motors įstaigoje (W. Grand Blvd. ir Cass g-vių sankryžoje, garsiam General Motors Building'e). Nors amžiumi dar gana jauna, berods, pirmai ten sulaukė 25-rių metų sukakties darbe ir buvo kompanijos apdovanota už pavyzdinę tarnybą (apie tai ji pati man yra pasakojusi). Lietuviuose ji ypatingai daug dirbo Kultūros klube, kur eilę metų buvo v-bos nare, o taipgi jaun. stovyklos Dainavos globos komitete. Ji lietuvių bei neretai klogo šimtinės dolerių ir dirbdavo įvairiuose parengimuose.

Kai rašau „dirbo“, „buvo“, „davė“, tai nenoriu prileisti, kad ji nebedirbs ateityje, ar bent nebebus mūsų tarpe. Noriu tikėti, kad M. Bukauskienė iš didžiulios nelaimės išeis nugalėtoja ir dar daugelį metų gyvens ir darbuosis mūsų tarpe. Detroito visuomenininkų būryje ji dar ypatingai branginama ir todėl, kad yra čia gimusi, angusi ir mokslus ėjusi lietuvaite, kurios graži lietuvių kalbos tarsena bei žodingumas, kurios lietuviškas nuoširdumas gali būti pavyzdžiu daugeliui iš Lietuvos atvykusių. Ponia Marija, pasveik, ir grįžk į lietuviško darbo sukurį!

Alfonsas Nakas
SLA 352 kuopa
Rugsėjo mėn. 1 d. gražiajame Green Lawn Grove darže po šimtametečiais ažuolais buvo sureng-

tas Susivienijimo 352 kuopos piknikas, kuris puikiai pavyko. Nors ir Darbo dienos (Labor Day) savaitgalis piknikams ne labai palankus laikas, bet žmonių susirinko gražus būrys. Diena buvo graži. Nuo pat ryto iki vakaro saulė švietė ir maloniai šildė. Buvo nei per šilta, nei per šalta.

Piknikautojai buvo patenkinti, maisto ir gėrimų nepritruko iki vakaro. Muzika piknikautojus taip pat linksmino, daugiausia L. Jodytės ir Sabanaiusko kūrinių. Laimėjimų buvo apsciai. Pirmą vietą laimėjo A. Webber, mūsų gėlininkė; antrą vietą — V. Mikaluskas; trečią — J. Saugas; ketvirtą — J. Vedeika; penktą — mūsų veiklus organizatorius K. Nausėdas; šeštą — P. Pagojus. Nuo vieno iki šimto bilietėliais laimėjo mūsų radio programos pranešėjas S. Garliauskas.

Prie pikniko ruošimo daugiausia prisidėjo A. Grinius, K. Nausėda, J. Balmionis, V. Kazlauskas, P. Valentinas, A. Miškinis, J. Mitkus, J. Kaulenis, J. Grinienė, O. Pusdešienė, S. Martišauskienė, B. Sukauskienė, U. Vitiėnė, O. Kašėlienė, O. Kilikevičienė.

Dovanas davė Alfonsas Baro savininkas P. Adolskis, Vito brangenybių krautuvės savininkas V. H. Zubrickas, V. Kaslauskas, S. Pranėnienė, E. Grinienė. Visiems prisidėjusiems vienokiu ar kitokiu būdu prie pikniko pasisekimo kuopos valdyba reikiama nuoširdų ačiū. Vasaros malonus laikas pasibaigė, visi iš laukų persikėlė į sales, taigi ir mūsų vasaros susirinkimų laikas perkeliamas į normalų laiką: 12:30 val., kaip buvo įprasta, kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį Lietuvių namuose, 3009 Tillman St. Kviečiame visus narius skaitlingai dalyvauti. Po susirinkimo turėsime draugišką kavutę.

A. Sukauskas

TAIP
TAUPYDAMI PAS MUS, JŲG GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠI, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI ATVYKITE PAS MUS.

4 1/2%
DIVIDENDAI PASIŪNAMI KAS 1/2 METU UŽ INVESTUOTUS

TAUPYMO SASKAITOS IKI \$10,000 APPRAUSTOS F.S.L.I. ĮSTAIGOJE.

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill.
NEMOKAMAS PARKINIMAS
Tel. 656-6330 ir 242-4395
Joseph F. Grybauskas, Exec-Secy.

5 1/2% PASKOLOS NAMAMS PIRKTI IKI 25 METU NERA PABAUDŲ UŽ ATMOKĖJIMUS.

VACLOVO BIRŽIŠKOS KNYGOS

„Naujienose“ galima gauti šias prof. Vaclovo Biržiškos lituanistines knygas:

1. Senųjų lietuviškų knygų istorija, I dalis, 208 pusl. \$2.00
kietais viršeliais \$3.00
2. Senųjų lietuviškų knygų istorija, II dalis, 226 pusl. \$2.00
kietais viršeliais \$3.00
3. Aleksandrynas, senųjų lietuvių rašytojų, rašiusių prieš 1865 m., biografijos, bibliografijos ir bibliografijos, I tomas, 431 pusl. kieti viršeliai \$7.50
4. Praeitės pabiro, rinkinys straipsnių iš Lietuvos praeities, 352 pusl., kieti viršeliai \$8.50

Čia suminėtas knygas pasisūsiame paštu, jei nurodytas pinigų sumas čekiu ar Money Orderiu pasisūsiate tokiu adresu:
"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS, USA.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
Nemokami vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apšaukti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakarų; Antradien. ir penktadien. 9:00 ryto — 5:00 vakarų; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

INVEST IN UNIVEST

CURRENT Dividend Rate

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

4 1/2% per annum
Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: MAymarket 1-3070

*** Universal Investment Share Account**

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Los Angeles, Calif. Paminėtas Mykolas Biržiška

Akademino Skautų Sąjūdžio Los Angeles skyrius rugsėjo 29 d. šv. Kazimiero parapijos salėje surengė profesoriaus Mykolo Biržiškos, kuris mirė praėjusių metų rugpjūčio 24 d., paminėjimą. Los Angeliškiai skautai akademikai, Mykolas Naujokaitis ir Liūtas Grinius, pasidarbavo ir skautiškosios minties žurnalas "Mūsų Vytis" išleido šių metų liepos rugpjūčio numerį skirtą prof. Mykolo Biržiškos pagerbimui. Žurnalo numerį mirties metinių minėjimo dieną losangeliškiai galėjo įsigyti parapijos kieme pas spaudos patalyną Vacj Prizgintą arba iš skautų, įeinant į minėjimo salę. Yra straipsniai, paties M. Biržiškos mintys, apie 1918 m. vasario šešiolikiosios reikšmę. Tai ištrauka iš M. Biržiškos paskaitos, skaitytos 1947 m. vasario 16 d. Pabaltijo universitete Vokietijoje.

Steponas Kairys "Mūsų Vytis" rašo apie M. Biržišką Valtybės Tarybos veikloje. Viktoras Biržiška — apie Mykolo Biržiškos dovana žemaitiams, apie Viešniuose įrengtus Dr. Antano Biržiškos vardo sveikatos namus. Stasys Lozoraitis — apie M. Biržiškos būdo bruožus; Stasys Žymantas peržvelgia M. Biržiškos veiklą straipsnyje — Banguojančiu tautos keliu. Bronys Raila rašo — Dešimtmetis palmių pavėsyje, tai daugiausiai apie M. Biržišką Los Angelėj. Žurnale nemažai fotografijų. Visas leidinys — kultūringas Mykolo Biržiškos prisiminimas.

M. Biržiškos knyga, kurią nedaug kas skaitė

Šv. Kazimiero parapijos salėje buvo išstatyti raštai ir paveikslai, parodą Mykolo Biržiškos darbą. Ant vieno stalo buvo išdėstyti įvairūs garbės diplomai, kuriuos M. Biržiška buvo gavęs iš įvairių organizacijų bei institucijų. Atskiras stalas skirtas M. Biržiškos raštams, išspausdintiems svetintaučių spaudoje bei kitiems rašiniams apie jį rašė. Ant dviejų stalų buvo išdėstyti M. Biržiškos rankraščių pavyzdžiai — tai ištraukos iš prakalbų arba iš rašytų knygų. Garbės ženklų stalo viduryje buvo išstatyta skautų akademikų garbės juosta ir kepurė, įteikti 1955 m. prof. M. Biržiškai, pakeliant jį garbės narius. Vienas stalas buvo apdėtas laikraščiais,

kuriuose M. Biržiška, kaip politinis emigrantas, įvairiais klausimais rašo. M. Biržiškos parašytų knygų stalas buvo apdėtas įvairiomis knygomis, pradedant 1918 metais Vilniuje M. Kuktos spaustuvėje išspausdintą Lietuvos geografiją ir 1963 metais iš spaudos išėjusiu Aleksandryno Vaciolo Biržiškos knyga, kurios rankraštį spaudai paruošė M. Biržiška.

Knygų parodėlėje buvo knyga, pavadinta Vilniaus Reikalų Amerikos Lietuvoje. Išspausdinta 1940 metais Lietuvoje, kaip Spaudos Fondo leidinys. Šią knygą 1940 metais Lietuvą užėmę bolševikai rado Kaune "Vilties" spaustuvėje tik ką išspausdintą. Bolševikai, griūdami senąją kultūrą, laisvos Lietuvos laikais išleistas raštus, kurie parašyti be Stalino garbinimo, ėmėsi naikinti, tai ir minimą M. Biržiškos knygą neleido išspausdinti j knygyne išvežti, bet visą leidinį įsakė sunaikinti. Spausdė darbininkai nedaug tos knygos iš bolševikų "inkvizicijos" išgelbėjo ir vieną egzempliorių įteikė pačiam autoriui M. Biržiškai. Knygos tituliname puslapyje prof. M. Biržiška savo ranka yra įrašęs: "Šis mano egzempliorius "Vilties" spausdė buvo man parūpintas 1940.VII.1". M. Biržiška 1931 metais Vilniui Va duoti Sąjungos reikalais lankėsi Amerikos lietuvių kolonijose ir toje, bene 380 puslapių turinčioje, knygoje aprašė savo kelionę, plačiai paliesdamas Amerikos lietuvių gyvenimą ir veiklą. Tačiau bolševikų cenzūra, kuri dabar yra pasipuošusi kultūrinio bendradarbiavimo plunksnomis, tą knygą sunaikino.

Liūtas Grinius pradėjo pagerbimo akademiją

Liūtas Grinius, buvusio Lietuvos prezidento Dr. Kazio Griniaus sūnus, trumpais sakiniiais priminė, jog losangeliškiai susirinko pagerbti Mykolą Biržišką, kurs buvo ne tik Los Angeles gyventojas, bet žymi lietuvių asmenybė. Pakvietė Liūtas Grinius skautų akademikų veikėjus Jūratę Avizienienę, Valentina Varną ir Arvydą Kliorę vadovauti akademijai, sėsti prie stalo, M. Biržiškos portretu ir gelėm apstatyto.

Arvydas Kliorė, perėmęs minėjimo vadovybę, paprašė publiką atsistoti ir sugiedoti tradicinį

PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA

akademikų himną—Gaudeamus. Feliksas Kudirka, buvęs Lietuvos mokytoju, sklandžiai kalbėjo apie M. Biržiškos būdą — optimistinį gerą nusiteikimą; apie M. Biržišką mokslininką, žurnalistą, politiką.

Iš rekorderio juostelės buvo perduotas Mykolo Biržiškos žodis, kurį jis 1958 metais per "Voice of America" perdavė radijo bangomis į pavergtą Lietuvą.

Los Angeles Dramos sambūrio narys Vytautas Plukas perskaitė nemažai prof. M. Biržiškos raštų ištraukų, kurios daugiausia lietė lietuvių emigrantų politinę reikšmę ir autoriaus nuomones, kaip atsistatys, kaip Lietuvos žmonės atstatys laisvą, bolševikų vergijos nusikračiusią Lietuvą.

Skautai M. Biržiškos nesisavina, bet losangeliškių pasigėdo

Skautų veikėjas Mykolas Naujokaitis, kalbėdamas apie Mykolą Biržišką ir skautus, paskaitė iš "Mūsų Vytis" žurnalo sakinius: "Lietuvių skautija, stengdamasi perduoti šiuos įspūdžius, Mykolo Biržiškos nesisavina. Žmogus, kokių buvo a. a. prof. Mykolas Biržiška, negali būti pasisavintas. Kaip Jo darbai, taip ir Jo atmintis priklauso visai tautai. Tautai, kuriuos laibu Jis dirbo ir gyveno".

Rugsėjo 28 d. losangeliškiai lietuviai buvo kviečiami lankyti M. Biržiškos kapą, bet, kaip Mykolas Naujokaitis pabrėžė, nedaug susirinko. Ragino kalbėtojas tokiomis progomis eiti patiem tėvams ir vaikus vestis — kur tėvai neis, neis ir vaikai. Pastebėjo Mykolas Naujokaitis, jog ir šį akademiją buvo skelbtą gan plačiai, norėta visą visuomenę surinkti, duoti ir kitiems

išgirsti apie vyrą, kurį šiandien minime.

(Pakilau porą kartų iš vietos ir bandžiau suskaityti tą losangelišką visuomenę, kuri savo susirinkimuose, pramogose ar piknikuose neapsieidavo be Mykolo Biržiškos. Kiek jos po metų besisurinko? Porą kartų skaičiau, bet pusantro šimto nepriškaičiauvau. Net visos eilės asmenų, kurių fotografijos su M. Biržiška įdėtos į "Mūsų Vyties" žurnalą, nepastebėjau. Nebėra M. Biržiškos, su juo nebusifotografuosi... Kai iš akių, tai ir iš atminties. Nevienas losangeliškis teisinosi ir teisinsis, kad diena buvo peršilta. Mat, jau iš eilės kelintą dieną termometras virš 100 laipsnių pakilsta. Bet M. Biržiška tokiomis dalykais nesiskundė ir lietuviškajam darbui jam nebuvo nei šalčio nei neįveikiamos šilimos.

Atsimenu, kartą M. Biržiška atvažiavo į vieną, kad ir jį nedailių, bet kultūrininkų klubo, susirinkimą labai pavėlavęs. Vos salėn įėjęs tarė: Atsiprašau! Pavėlavau! Visą valandą ant kampe laukiau autobuso"...

Taigi, su M. Biržiška nuėjo, kaip kai kas pastebėjo, visa epocha ir kapus. Nepriklausomos Lietuvos inteligentija "moderniška". Žiūriu senosios kartos Amerikos lietuviai — M. Aftukienė iš Yucaipos, P. ir J. Petraičiai iš Torrance, Juozas Jankus iš Redondo Beach, taip pat ir eilė kitų, kurie nei pas prof. Mykolą Biržišką studijavo, nei Lietuvos mokyklų lankė, karščių nepabijoję).

Grįžtant prie Mykolo Naujokaičio kalbos, reikia pastebėti, jog kalbėtojas priminė, jog ir skautų organizacija beveik kasmet turi savo jaunimo auklėjimo ir mokymo programą keisti, nes j organizaciją ateina jaunimas, kurs vis mažiau liuanisinių žinių teatsineša. Lietuvos jaunimas, kai Vilnius buvo lenkų okupuotas, nematė to Lietuvos istorinio miesto, bet puikiai apie jį žinojo. Žinojo, jog Rasų kapinėse palaidoti žymūs vyrai — Basanavičius, Čiurlionis ir kt. Kvietė kalbėtojas ir Mykolo Biržiškos kapą padaryti lietuviams žinomą, kad ir iš kitur atvykę aplankytų.

R. Dabšys dainavo dvi G. Gudauskienės dainas

Minėjimo rimčiai pritaikytas dvi kompozitorės Giedrės Gudauskienės parašytas dainas padainavo solistas Rimtautas Dabšys. Viena daina — Viešpaties pasaulis, antroji — Pakelėj. Dainų žodžiai poeto Bernardas Brzdžionio. Solistui akompanavo pati autorė kompozitorė.

Pianistė Raimonda Apeikytė paskambino porą tarptautinių kompozitorių kūrinų. Skautų veikėjas Valentinas Varnas tarė baigiamąjį (padėkos) žodį; ir skautiška daina — Dievui, Tau Tėvyne, ir žmonijai — minėjimas baigtas.

Pradėta buvo punktučiai ir baigta, kaip numatyta, per pusantros valandos. Po minėjimo publika dar ilgai apžiūrino parodoj išstatytus raštus, fotografijas ir knygas.

Prof. Mykolo Biržiškos duk-

terys, Marilė Zymantienė su vyru Stasiu Zymantu, ir Ona Barauskienė su vaikais, buvo minėjimo publikoje. Taip pat ir Lietuvos konsulas Dr. J. Bielskis buvo atvykęs pagerbti Lietuvos nepriklausomybės akto pasirašytoją.

• **Birūtė Jankauskienė-Bilevičiūtė** ir josios vyras svečiuojasi iš Chicago atvykę Los Angelėj. Birūtė Bilevičiūtė prieš keletą metų iš komunistų valdomos Lietuvos išvyko su mokslininkų ekskursija ir atsiradusi laisvame pasaulyje pabėgo iš sovietinio laivo.

• **Dalia Bobelienė** iš Elgin, Ill., atskrido pas savo tėvus Dr. Mykolą ir Aleną Devenius. Rugsėjo 29 dienos vakare gausus Kalifornijos lietuvių būrys apilankė Devenijų namus, Santa Monica, Calif., sveikindami Mykolą Devenį juo vardadienyje.

• **Dr. Pijaus Grigaičio**, Naujienų redaktorius 80 metų sukaktį prisimins ir Kalifornijos lietuviai. Marijona Aftukienė, 35232 Acacia Ave., Yucaipa, Cal., tel. 797-5305, išskėlė mintį, jog dienraščio skaitytojai bei kiti, kurie vertina laikraštiniuko ir visuomenininko Dr. Pijaus Grigaičio veiklą, pasiųstų bendrą kaliforniečių sveikinimą. Jos sumanymui jau daug kas pritarė. Daugiau tuo reikalu informacijų gali Kalifornijos lietuviams suteikti M. Aftukienė, Juozas Jankus, 806 El Redondo, Redondo Beach, Calif., telef. 374-6341 bei Vladas Bakūnas, 4019 W. 59 Pl., telef. AY 5-1808. Kam patogiau Los Angelėj skambinkite dėl informacijų šiam korespondentui (vakarais) NO 1-6795.

• **Petras Marčiūška**, 553 E. Tujunga, Burbank, Calif., turėjo sunkią nugaros operaciją. Ilgai sirgo, bet jau tiek pasveiko, jog gali iš namų išeiti.

• **SLA 75 kuopos** susirinkime rugsėjo 29 d. dalyvavo nedaug, vos apie 30 narių. Tai buvo pirmas po vasaros susirinkimas, bet karštoje rudens (102 laipsnių) dienoje. Aptarti eiliniai kuopos reikalai.

• **Juozas Milleris**, 32140 Kentucky, Yucaipa, Calif., SLA 75 kuopos narys sirguliuoja. Kuopa linki jam greit pasveikti.

• **Jokūbas ir Paulina Aidukai**, 32364 Kentucky, Yucaipa, Calif., padavė pareiškimus įstoti į Susivienijimo Liet. Amerikoje 75 kuopą.

• **Juozas ir Elena Svetikai**, 34613 Ave. B, per M. Aftukienę atsiuntė pareiškimus įstoti į SLA 75 kuopą.

J. Klauseikis

Gerei pasižįsta

Motina su dukra virtuvėj indus plauna, tėvas su sūnum salione televizijos žiūri. Virtuvėje garsiai sužvangą dūžtančio indo garsas.

— Mama sukūdė palmiską! — sako sūnus tėvui.

— Iš ko spėjai? — klausia tėvas.

— Kad nesibara.

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

VILNIAUS DIENOS PROGRAMA

Vilniaus Diena šiemet Chicagoje įvyksta šį sekmadienį, spalio 6 dieną, Jaunimo Centru.

11. 45 val. priešpiet visos organizacijos su vėliavomis renkasi Jaunimo Centro patalpose.

Nuo 12 iki 12:30 val. pamaldos jėzuitų koplyčioje.

12:30 val. žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas prie Laisvės paminklo, dalyvaujant Dariaus-Gireno ir Dan Varno postų legionieriams, šauliams, Ramovei, Krivulei, Liet. Kūrėju-Savanorių S-gai ir kt.

Nuo 1 val. popiet Jaunimo Centro didžiojo salėje minėjimas koncertas.

Programoje: Amerikos ir Lietuvos himnai; Lietuvos gen. konsulo Dr. Daužvardžio ir ALT atstovo Dr. P. Grigaičio prakalbos, Ukrainiečių atstovo ir PLB, JAV Krašto valdybos pirm. J. Jasačio sveikinimai ir J. Voldemaro žodis.

Meninėje dalyje: solistai Prudencija Bičkienė ir Algirdas Brazis, Algimanto Diknio deklamacijos ir Fausto Strolios diriguojamas Vycių choras.

Minėjimas baigiamas visiems atsistojus su chorų sugiedant Lietuviais esame mes gimę.

Komitetas kviečia dalyvauti

Vilniaus Dienai Ruošti Komitetą sudaro net 54 Chicago lietuvių organizacijų atstovai. Komitetas apima ir ideologines, ir kultūringas, mokslo, šalpos, labdaros, jaunimo, stu-

dentų, spaudos ir radio draugijas ir organizacijas.

Kvietime dalyvauti Vilniaus Dienoje, Komitetas be kt. sako:

Minėjimo rengimo mintis: stiprinti šių ir ateinančių dienų mūsų tautinį ryšį ir lietuvių vieningą solidarumą.

Visiems lietuviams spalio 9-toji yra lygiai reikšminga, kaip ir Vasario 16-toji, nežūrint griežtai priešingų sąvokų: viena jų laidavo Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę — antroji gi, atnešė vergiją ir okupaciją Vilniaus Kraštui prieš mūsų valią. Šių dienų lietuviams tenka susirūpinti Lietuvos valstybės likimu, kuri yra ne vien tik paverpta, bet ir padalinta tarp kaimyninių respublikų: Lenkijos, Gudijos ir Rusijos.

Todėl Mindaugo paskleistoji vienybės valstybės idėjinė dvasia tejungia mūsų pastangas ir darbus dėl Lietuvos valstybės greitesnio atstatymo jos visose etnografinėse žemėse su jos sostine Vilniumi.

Mes tikime, kad Tamsta jusite pareigą šiame Vilniaus Dienos minėjime dalyvauti.

Help Keep America Strong
Save regularly with U.S. SAVINGS BONDS

ON INVESTMENT SAVINGS ACCOUNTS

- ASSETS OVER \$25,000,000.00
- RESERVE OVER \$2,000,000.00
- 66 YEARS SAFE
- NEW LARGE FREE PARKING LOT

ALBERT J. AUKERS PRESIDENT

DISTRICT SAVINGS
3430 SOUTH HALSTED • CHICAGO 8, ILLINOIS
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, 9-4; Thursday, 9-8; Friday, 9-6; Saturday, 9-1; Wednesday closed.

TAUPLYK STIPRIAUSIOJE BENDROVĖJE,

kur tavo pinigai gauna dividendą kas 90 dienų, pradedant rugs. 30-ta.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. CHICAGO 32, ILLINOIS Vlrainia 7-1141

• Turtas \$85,000,000 • Ats. Fondas virš \$8,500,000 •

54 metų bėgyje Bendrovė visuomet išmokėjo taupmenas pagal pareikalavimą.

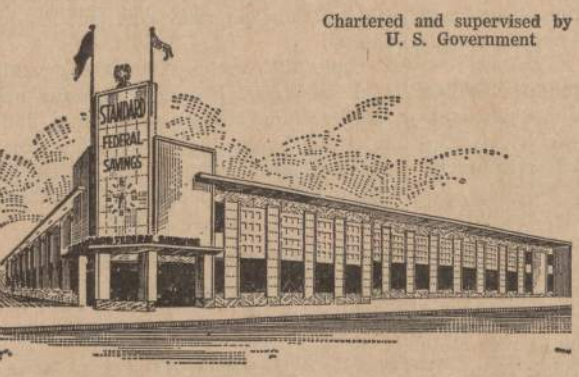

- PASKOLOS NAMŲ REMONTAMS duodamos be jokių priedinių paskolos sudarymo išlaidų.
- NAMŲ PASKOLOS duodamos lengvomis sąlygomis iš žemiausių nuosimžių.

JUSTIN MACKIEWICH, Valdybos Pirmininkas

JUSTIN MACKIEWICH Jr., Prezidentas

Chartered and supervised by U. S. Government

DARBO VALANDOS:
Pirmad. 9 iki 8 val. vak.
Antrad. 9 iki 4 val. vak.
Treciadien. — nedirbama.
Ketvirtad. 9 iki 8 val. vak.
Penktad. 9 iki 4 val. vak.
Šeštad. 9 iki 12 val.

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet
Antrad. " 9 " 4 " "
Treciad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet
Penktad. " 9 " 8 " "
Šeštad. " 9 " 12:30 " "

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 200 pėdų plotį. Tai viena idomiausioji ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4 1/2%
Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36 GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone MAymarket 1-4100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestuose	
metams \$15.00	
pusei metų \$8.00	
trims mėnesiams \$4.00	
viename mėnesiui \$1.50	
Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams \$13.00	
pusei metų \$7.00	
trims mėnesiams \$4.00	
viename mėnesiui \$1.50	
Užsienioose	
metams \$16.00	
pusei metų \$8.00	
viename mėnesiui \$1.50	
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmdienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.	

APŽVALGA

Pasitikėjimas nereikia paklusnumas

Šių metų rugsėjo 14 d. įvykusiame Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime Dr. P. Grigaitis, ALTo 1-ies viceprezidentas, pateikė pranešimą tema: "JAV užsienio politika ryšium su Lietuvos laisvinimo reikalu". Jį kritikuoja vienas asmuo, prisidėjęs slapyvardė A. Rimvydas. Bet kritikuojama ypatingu būdu.

Rimvydas paima iš Grigaičio pranešimo dalį sakinio, kuriame patariama "vengti veiksmų ir pareiškimų, kurie keltų nepasitikėjimą šios šalies vyriausybės nuostatomu lietuvių tautos atžvilgiu". — ir komentuoja, jog pranešimo autorius pataria tylėti, net jei vyriausybė darytų negerai, nes jį vadovaujasi "principu: načalstvo lučše znajet". ("Dr." spalio 1 d.) Šitoks Grigaičio pranešimo žodžių aiškinimas visai prasilenkia su tiesa!

Grigaitis niekad nesivadovavo tokiu "principu", kad prieš vyriausybę reikia užsčiaupiti, nežinint kaip ji besielgtų, nes ji "žino geriau", ir Grigaitis niekad nebandė tokį "principą" įpiršti kitiems. Kaip tik atvirkščiai!

Tame pranešime, kurį Rimvydas cituoja, yra primenama, kad JAV yra padariusios praieitį "pragaistingu Lietuvos reikalui klaidų", į kurias Amerikos Lietuvių Taryba atkreipdavo, "vyriausybės pareigūnų ir drauginių kongreso narių dėmesi, ir tuo būdu jos neretai būdavo atlaisvoms".

Argi tai reiškia, kad "načalstvos" reikia klausyti ir nekelti balso, kai ji "daro negerai"? Grigaičio pranešime sakoma, kad "Amerikos Lietuvių Taryba privalo ir toliau budėti Lietuvos reikalų sargyboje, atidžiai sekti tarptautines politikos eigą ir, kai reikia, daryti atitinkamus žygius".

Pagaliam, pranešime nurodoma, kur ir kaip gali kilti artimiausių pramatomų laiko "pavojus Lietuvos (išlaisvinimo) reikalui", ir sakoma, jog tam reikia pasiruošti — su tvirtu pasiryžimu reikia tęsti kovą. "kad Lietuvos žmonės greičiau nusikratytų neapkenčiamu svetimu jungu".

pokarinius suirutės metus, kada grėsė pavojus, jog komunizmo banga užlies kone visus civilizotojo pasaulio kraštus, — istorija nebeįraš.

skelbė "policy of liberation" (išlaisvinimo politika), vietoje demokratų iki tol vestos "policy of containment" (komunizmo sulaukymo politikos), tai ALTo Vykdamosis Komitetas, neilgai trukus po Eisenhowerio inauguracijos, 1953 m. kovo 26 d., padarė jam vizitą Baltajame Name ir savo memorandumu jo nusistatymą labai išgyrė. Bet štai kaip jisai atsakė:

"Yes, for Liberation — but by peaceful means, not by war." (Taip, už išlaisvinimą — bet taikingomis priemonėmis, ne karu.)

Šiandien Eisenhowerio žodžiai tinka juo labiau, kai karas tarp Amerikos ir Rusijos būtų vedamas branduoliniais ginklais!

Pageidauti tokio karo gali tik žmogus, kuris nesizino ką šnekas.

Viešosios opinijos stiprinimas

Jei Rimvydas karo nenori, tai ko jįsai pasigenda šios šalies vyriausybės užsienio politikoje?

Jisai sakosi noris ne vien žodžių, bet ir jų pareimimo veiksmų. Galia, kad Rimvydas užmiršo, kas buvo JAV padaryti ir yra daroma Lietuvos išlaisvinimo labui.

Nuo to laiko, kai 1940 metais prez. Rooseveltas viešai ir oficialiai pasmerkė Lietuvos pagrobimą, JAV-se pasiliko nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybė ir konsulatai, su kuriais šios šalies valdžia kooperauja. Ji neleidžia Sovietų Rusijai pagrobti esanti šioje šalyje Lietuvos turta; ji oficialiai dalyvauja Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose. Ar tai ne veiksmas?

Kuri kita valdžia pasaulyje yra tiek padariusi ir daro Lietuvos laisvės reikalui? Jokiai! Ir, kaip mes daug kartų esame pabrėžę, yra tai ne išimtinis kurios nors Amerikos partijos nuopelnas, bet yra viso krašto politika — *national policy*, kaip sako amerikoniai.

Be to, Rimvydas puola dabartinę vyriausybę už tai, kad ji "atsisako nuo viešosios opinijos stiprinimo pavergtųjų tautų naudai" — vadinasi, kad ji visai kapituliuoja prieš Sovietų Rusijos tironiją. O pasaulio opinija, sako, jįsai, "yra svarbiausia arena, kurioje mes galime kovoti".

Be čia pat Rimvydas rašo: "Prezidentas Kennedy prieš porą metų Jungtinėse Valstybėse pareiškė: "Pasvarstykime kolonializmo klausimą visoje pilnumoje ir laisvo pasirinki-

mo principą bei laisvų plebsicijų praktiką pritaikykime kiekvienoje pasaulio dalyje". Panašiai jis yra pasakęs ir šiais metais Jungtinėse Tautose."

Tai kaip dabar suprasti Rimvydo priekaištą, kad *dabartinė* šios šalies vyriausybė "atsisako" stiprinti pasaulio opiniją pavergtųjų tautų naudai?

Rodos, efektingesnį būdą pasaulio opinijai paveikti, kaip JAV prezidento kalbos Jungtinėse Tautose, sunku įsivaizduoti.

Bet Rimvydas Kennedžio kalbas nuvertina.

Kas iš to, kad prezidentas kalba, kuomet jo žodžiai "neranda pritarimo" Valstybės Departamente! Valstybės Dept., girdi, sąmoningai "atidėlioja" pavergtųjų tautų laisvinimo akcijai.

Todėl, sako Rimvydas, turime "veikti" mes. Ir tai jau esą daroma Los Angeles mieste, kur susidarė komitetas agituoti už rezoliucijų rašymą JAV kongresui. Tomis rezoliucijomis formuojama "opinija pavergtųjų tautų naudai" "pačiame kongrese".

Tai reiškia, kad JAV opinija dar nėra susiformavusi! Tai reiškia, kad Leonardo Valiuko komitetas imasi pavaduoti prezidentą Kennedy, kuris nesuvaldo valstybės departamento! Tai reiškia, kad JAV turi dvi vyriausybes — vieną prez. Kennedy, antrą valstybės departamento!

Ir kad už tas abidvi vyriausybes yra galingesnis Valiuko komitetas. Na, pagaliau, išlindo vėl iš maišo.

Prasimanydamas nebūlus dalykus apie Grigaitį ir plūsdamas pavergtųjų tautų "apgau-dinėjimo" valstybės departamente, L. Valiukas — tariant A. Rimvydas — norėjo parodyti, koks didelis veikėjas esąs L. Valiukas ir koki didelį darbą dirbąs jo komitetas.

Deja, tas komitetas nežino net, per kurias duris eiti, norinti "iškelti" Lietuvos bylą pasaulio forume. Juk tai daro ne kongreso nariai, o administracija, kurios galva yra JAV prezidentas.

Nebūtiniausias daktas

Mama paprašė Jonuką pavežioti vežimėlyje po kiemą naujagimį kūdikį.

Kaimynė langą pravėrusi: — "Prezidentas Kennedy prieš porą metų Jungtinėse Valstybėse pareiškė: "Pasvarstykime kolonializmo klausimą visoje pilnumoje ir laisvo pasirinki-

kt. Man taip stebėtina pasidare, kada juos išgirdau tarp savęs kalbant lenkiškai. Kasputis dar ir mane paklausė, ar aš kalbu lenkiškai. Atsakiau, kad kalbu tik gurgždangia. Jis juokiu prapliupo ir atsakė, Na tai užpilsime aliciaus.

Tais laikais, atvažiavusieji į Ameriką visi buvo beturčiai ir vieni kilus ponas nevaadinome. Kas kartais paponindavo, tuojau gaudavo atsakymą. "Kam juokus iš manęs krestiti?"

Toliau pagyvenus, kuriems pasisekė šiek tiek pralobti, kaip biznieriams, bankininkams ir profesionalams, tai jau atsirado ir klasės, ir jie jautėsi nepaprastai žmonės darbininkai, ir kausistitkęs ponu nepavadinai, davė suprasti, kad yra "įžeistas".

Kviečiant į namus ar į kokį banketą, skelbdavo, kad ten bus "rinktinė publika, vadinasi kažkas "aukštesnio" ar žemesnio, tik jau nebe paprasti geri žmonės darbininkai.

Apie 1913 metus Amerikos gyvenimas kiek susikrėtė. Pasidarė didesnis nedarbas. Prasiėjo žmonių gaudinimai, kad gali bankai bankrutuoti. Staiga žmonės pasireiškė panika, puolė į bankus savo santaupų gelbėti, ir puolė visi kartu.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

Pagerbtas Algirdas Kaulėnas

S. m. rugsėjo 28 d. Don Varono posto patalpoje Laso vadovybė surengė savo laikraščio "Laisvoji Lietuva" redaktoriui p. Algirdui Kaulėnui pagerbimą. Buvo pasveikintas savo organizacijos pareigūnų ir įteikta dovanų. Vieną dovaną priėmė, kitos atsisakė, pareiškdamas, kad ten esąs piniginis čekis. Paprasčiau pinigų skirti laikraščio išlaidoms apmokėti.

Krikščionių demokratų vardovėiko ryšium su į Vliuką įstojimu p. Sildauskas. Algirdas Kaulėnas, atskaidomas į visus sveikinimus dėl įstojimo į Vliuką pareiškė, kad jis visą laiką veikė savo sąjūdį ta linkme, kad neitų skaldymosi, bet vienijimosi keliu.

Pagaliam, esą, sąjūdis išjungė į bendrą kovą prieš mūsų tautos okupantą.

Stasys Juškėnas

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio vaivandų gražiausias gėles ir vaisiukai, antroji papuosiama ir sezoninė kėpas gėles.

ROY R. RETRO (PUTRAMENTAS) 5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— SLA 134-os Moterys kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, šiu metų spalio 3 dieną, 7:30 val. vakaro, Holywood Inn svetainėje, 2417 West 43 St. Prasome narsus užsimolėti kuopos dukles ir šiam susirinkime gražiai neparduotus banketo bilietus.

Christine Austin, fin. sekretorė

— Upytės Draugijko klubo susirinkimas įvyks spalio 4 d. 8:00 val. vak. Dirksa saleje, 4600 So. Talman Ave. Kviečiame visus narius atsilankyti.

M. U.

— Amerikos Lietuvių Piliūčių Pašalpos klubo piknikas įvyks sekmadienį, spalio 6 d. Liepos darže, 8236 Kean Ave. Bus skanių valgių, gėrimų ir daug kitų pamarginimų. Kviečiame visus narius ir svečius atsilankyti ir linksmai diena praleisti. Sokliams gros smagus orkestras.

Komisija ir Valdyba

Russian divisions tied down in Eastern Europe

In Eastern Europe, eighty million brave men and women still resist Communist brainwashing. Radio Free Europe's daily broadcasts keep alive their faith in the Free World, combat Communist lies with the plain truth. R. F. E. needs your help to continue.

Send your contribution to Radio Free Europe Fund P. O. Box 1962, Mt. Vernon, N. Y. Published as a public service in cooperation with The Advertising Council

JUOZAS JOKANTAS CHICAGOJE PRIES 50 METU

Lietuviai Amerika žinojo ir gyvenimo verčiami į ją važiuo jau iš senų laikų.

Tur būt tarp 1907 ir 1914 metų buvo didžiausioji lietuvių į Amerika plūdimo banga. Nėbuvo skurto, beturčiai ar pasitūrintis ūkininkas, visų galvosena buvo, ta pati: pasiekti Amerikos krantus, greičiausiai gauti darbą, dirbti ilgas valandas, gyveniti kukliai, valgyti kad ir prasciau, be didelio reikalo nieko nepirkti ir nesipuosti, vien tik taupyti pinigus. Tegul per tą laiką kūnas ir pavargsta Amerikoje, bet mintys ir dvasia visą laiką buvo Lietuvoje.

Ūkininkai, rašydami savo namiškiams į Lietuvą laiškus, nurodinėdavo, kokiame lauke kas sėti, kurias dirvas arkti, kurias pūdyti, palikti kaip vaismainį planuoti ir tt.

Pinigai dar neuždirbti, o jau surokuoti ir iš anksto suskaičiuoti ir suplanuoti, kas už juos bus galima Lietuvoje pirkti. Kurie Lietuvoje neturėjo savo žemės, galvojo kokį veikianį ar kaime valaką pirkti, arba į užkūres išeiti, savo nuotakas broliams ir seserims dalis ir pasogas išmokėti ir pilna gaspadorium pastoti. Gerus drabužius pirktis tik jau prieš pat į Lietuvą krizdami, o tinkamai pasipuoš sugrįžę. Ten, Lietuvoje nebus nė dūmų, nė dulkių, vien saulės spinduliai ir gyvenim-

mas. O gyvenimas bus ramus, saugus, linksmas ir mielas.

Taip galvojo ne vien vyrai, bet ir mergelės, kurių tais laikais Amerikoje dar labai nedaug tebuvo, dėlto ir čia jos buvo labai branginamos ir grobstomos, nes Amerikoje vedant nė pasogu nereikėjo mokėti.

Daug kieno galvojimas buvo teisingas. Kiek užsidirbę grįžo Lietuvoje, pirkosi žemės, ar atidavė dalis. Bet daugumas nespejo taip greit užsidirbti, tad pasiliko toliau Amerikoje gyveniti. Ir daugumas taip ir pasiliko.

Atvažiavęs į Chicago apie 1910 metus, čia radau daug savo pažįstamų. Visi buvome grynoriai, daugelis dar tik keletą mėnesių ar metus Amerikoje teišgyvenę.

Laimingi buvome, kurie turėjome darbą ir ilgesnes valandas dirbome.

Kurie buvo jau po keletą metų gyvenę ir Lietuvoje nors pradžios mokyklą lanke, o čia jau šiek tiek anglų kalbos pramoke, tokie bandė nuo sunkaus darbo ir žiaurių bosų pasiljuosuoti, pradėjo kas maisto krautytelę išsistiegti, kas karčiamą išgyti, — žodžiu, mestis ir nuosava biznį. Grupėmis susidėję, pradėjo net kooperatyvus steigti, nors los rūšies biznis lietuviams nebuvo sėkmingas ir greit bankrutavo.

Išgiję privačius breiznelius turėjo geresnį pasisekimą, pasidarė daugiau pinigų ir plačiau su žmonėmis susipažinę ėjo į kitokius, didesnius biznius. Pavyzdžiui, kurie dirbo baldų pramonėje. Kitasis pasiūžirėjo, kaip baldus dirba, kiek kaštu-

ja padaryti, už kiek hosi parduoda, ir paskui pats kad ir nedidelę savo krautytelę užsidėjo.

Kurie dirbo prie laikrodininkų, vėliau bandė savo laimę patys savo taismu, dirbtuvėle įsitaisydami. Panašiai buvo su dirbusiais prie balsiųjų ir rubų siuvyklose.

Kai kurie buvo gavę darbą prie garburių, ir daugelis pasidarė savistoviais laidojimų direktoriais. Tais laikais tokių garburių Lietuvoje jau buvo: 18 Gatvės apylinkėje Radzius, Bridgeporte — Malsalskis, West Sideje — Lachavičius, Town of Lake — Eudeikis. Iš jų geriausiai sekėsi Eudeikiui.

Apie 1910 metus, Chicagoje jau daug buvo net lietuvių bankininkų. Taip Northsideje buvo Kaitis, 18 Apylinkėje Dargis, West Sideje broliai Bagdžionai, Bridgeporte Oļševskis ir Tananevičius, Town of Lake — Eljosiūs ir Milaševičius. Visi tie bankai atrodė labai saugūs. Įėjus į vidų matai geležines grotas, už geležinių grotų geležiniai seifai. Žmonės, atnešę pinigų pasidėti, juos kiša per mažą skylutę. Jokiu būdu, rodos, vagis negalėtų prieiti.

Grinorini sutaupius keleta dolerių su savim našiotis nesaugų ir pavojingą; pas gaspandinę pasidėti taip pat negarantuota, nes dažnai bebėgdamos su kokuu hurdin-gieriu, ir nuo savo vyro ir dar kitų burdingierių sutaupas pasiima ir išsineša. Taigi, visi nešę pasidėti į saugesnes vietas, o kur saugesnė berasi, jei ne banka. Tuose bankuose patarnavimas būdavo geras. Jei nori iš Lietuvos atsitraukti savo gim-

ng, bankas tau sutarkė dokumentus ir net laivakortę.

Kurie čia pat mieste pirkosi namus ar sklypus, tai dokumentai buvo sutvarkomi tame pačiame banke, kur turi pasidėjęs pinigus.

Bankų biznis atrodė tvirtas, sėkmingas ir saugus, ypač Oļševskis ir Tananevičius bankas Bridgeporte. Oļševskis ten turėjo didelį naują namą, kurs ir dabar tebestovė.

Tananevičius turėjo mažą namuką; jo namo frontas buvo kaip tik priešais 33 gatvėle, o kitapus Halsted, Morgan ir 33 gatvių kampe, Tananevičius statė didelį naują namą, o kai užbaigė — įrengė tikrai moderniską tiems laikams banką.

Banko atidarymo dieną per iškilmes buvo labai daug žmonių. Visi sveikino ir gyė Tananevičių, kad toks sumanus biznieriūs. Bet atsirado ginčai su lenkais, kurie pretendavo, kad Tananevičius esąs lenkas, dėlto ir jo gražus naujas bankas esąs lenkų bankas.

Po kiek laiko jau gyvenau Brighton Parke. Netoli gyveno ir Jonas Aleksandravičius. Jis buvo veikėjas, tvėrė klubus ir draugijas ir daug dirbo visuomeninio darbo srityje.

Sykį, turėdamas reikalą, užėjau pas Aleksandravičių, su kuriuo turėjome važiuoti į Tananevičiaus naująją banką. Aleksandravičius mane nusivėžė.

Įėjus pas Tananevičių, jo kambariai gražiai įtaisyti, nauji baldai, o prie stalų svečiai ir visi žinomi lietuviai: Baluts, ir

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES IR GERKLES LIGOS PRITAIKO AKINIUS 2858 W. 63rd STREET

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR SLAPUMO TAKU CHIRURGIJA PR 6-1795 arba 312-695-0533

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS AKUŠERĪJA IR MOTERŲ LIGOS 4157 ARCHER AVENUE

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3844 WEST 63rd STREET

Dr. Aldona A. Juška

AKIU LIGU SPECIALISTE IR PRITAIKO AKINIUS 2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. V. KAUPAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 736 WEST 35th STREET

DR. A. KAVALIUNAS

VIDAUS IR KRAUJO LIGOS 2300 W. 51st STREET

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS 2858 W. 63rd STREET

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2454 WEST 71st STREET

DR. A. MONTVIDAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4010 WEST MADISON STREET

DR. P. STRIMAITIS

Bendra praktika ir chirurgija specialiai 4644 So. Ashland

PIENO FABRIKE APSILANKIUS

Kadaise garsiai juokdavomės iš rusiško anekdoto apie apelsinus.

Kai maskolinai į Lietuvą atsisabė ir Lietuvoje dar viso ko buvo pilna, ruskeliai kai kurių dalykų savo amžiuje neragavę ir nematę, tačiau išdidžiai į visus klausimus atsakydavo "U nas visio jest"

— Ar yra ir apelsinų? — kažkas paklausė.

— O taip, Lelingrade du milžiniški fabrikai apelsinus dirba.

Siandien iš apelsinų fabriko visiškai nebesijaukiu. Nes jei yra pieno fabrikai, kodėl negali būti ir apelsinų fabrikai!

O pieno milžiniška fabriką aš pats savo akimis mačiau dar praeitą sekmadienį ir tai dėka išmoningai pp. Kastes ir Vinco Mankų šeimai.

Kaip paprastai tokių pramogų piršlys esti Kazys Čepukas, kurs ir ši kartą suorganizavo taip, kad su juo lygiai 1 valanda (jo švarutėliu baltu Valiantu) atsiradova Mankų rezidencijoje, 6911 N. Hamilton ave., tolimoje gražioje Chicagos šiaurėje, kur netrukus atsirado ir Mankų žentas p. Narbutas su žmonele Mankute-Narbutienė ir dviem žvaliais vaikūčiais — apie 10 metų berniuku ir penkiamete dukrele.

Kokia puiki šeimininkė yra ponija Mankienė ir kaip skaniai moka karališkus pietus patiekti, čia norint aprašyti užimtų daugiau vietos negu aprašinėjant pieno fabriką, bet kadangi ji pati įskaniai įprašė apie pietus ne neminėti, tai čia tenkinsiuos mieliems skaitytojams primindamas jos neapsakomai skania patiekime — ekskursijoje į Badmirių salą 1961 metais, apie ką tada plačiai teko rašyti, o ir šiandien skanu tebeprisiminti!

Beje, ponai Mankai turi labai jauki, nedidelį, gražaus stiliaus, dviejų aukštų rezidencinį namelį iš visų pusių sąvų ir kaimynų gėlių, krūmelių ir aikščių apsuptą, o iš vienos pusės tikru parku, kur tik grybams bereikia augti. Narbutai gyvena Marquette Parke ir Bridgeporte turi nuosavą būtiną.

Po pietų dviem mašinomis paspaudė Edens greitkeliu, tada 22 keliu sekrai laukus iki Milwaukee avenue, kuria pavaziavus nebetoli Libertyville kairėje Milwaukee ave. pusėje prasideda savotiški par-

apsilankius

Kai su prijaukintais laukiniais gyvūliais aptvaruose, didžiuliai farmų pastatai ir pagaliau pati tikroji vieta — Hawthorne-Melody Dairy Farms.

Ziūrėtojų čia važiuoja automobilių eilės ir prisistato didelę parkinimo eilę, o žmonėms, ypač jų vaikams čia pristatyta prigravolta įvairiausių įvairumų, žaidimų ir pramogų, kaip antai ant mažų arkliukų jodinėjimas, lipipulu traukiniu geros mylios tarpu iki "Vaiduoklių miesto" pasivažinėjimas, su versiuokais, avelėmis ir ožiukais, gaidžiais ir kalakutais žaidimai ir tt. ir tt. ir visokiųjų šios milžiniškos pienininkystės farmos produktų ragavimas (už savo pinigų).

— Bet čia teks ribotis vienu šio vizito etapu, tai vadinamam Melzimo parloru (Milking parlor).

Įėjus pro duris yra ilga salė lyg koks platus koridorius, geriau pasakius teatro salė, kurios visą sieną užima paauskintą sceną ir toje scenoje vaidina karvės — didelės, puikios, švarios, Holsteino ir Hearnsy veislės pieninės su milžiniškais, ko ne žeme velkamais tešmenimis!

Toje "scenoje" palei rampą yra kelios dešimtys savotiškų narvų — užsklandų. Kiekvienoje užsklandoje stovi po karvę ir taip, kad tik tik įtelpa pastovėti po kelias minutes, kol melžikas, baltu kiteliu apsivilkęs ant kiekvieno spenio užmausto po metalinį ar guminį vamzdelį ir per keletą minučių tą pieno maišą ištuština, vamzdelius numausto, gautą pieno kiekį įrašo į čia pat pakabintą spausdintą lentelę, kai per tą vieną minutę jau kita karvė užima išmelžtosios karvės vietą ir melžėjas jai smarkiu švirktu aploves tesmenį ir spenius tuos pačius vamzdelius, bet jau išdezinifikuotus, šiai karvei ant spenių užmausto ir paspaudžia mygtuką.

Karvės pačios tvarkinga eile, nesukubėdamos, bet ir nedėdamos ateina iš savo tvartų, praeina tam tikrą dezinfekcinį kambarį ir ateina į "sceną" ir švarios išmaudytos ir apsautintos, bet ką įdomiausia, kaip jos savo pareigą žino. Įėjus iš dezinfekcinio užkulisio į sceną, karvė skubiai eina išilgai avanscena ir žiūri, kuri užsklanda jau tuščia, ir pamaciausi vieną tuščią, pro automatiškai pravirus vartelius

patį vikriai įeina į užsklandą ir taip atsistoja, kad tešmuo būtų lygiai tame gale, kur turi būti užmaustomi vamzdeliai.

Atlikusi savo pareigą — atidavusi pieną, kai tik melžėjas vamzdelius numausto, ji pati vartelius atstūmusi neia iš užsklandos lauk ir bėga dešinėn, atgal į savo tvartą, kur jis ir bebūtu.

Pieno "fabrikas" veikia su tokia tikslia precizija ir taip vartelius atstūmusi neia iš užsklandos lauk ir bėga dešinėn, atgal į savo tvartą, kur jis ir bebūtu.

Kiekvienos karvės pienas iš tešmens pereina į kokių pus-trčio galiono didumo stiklinius cilindrius, iš kiekvienos karvės per vieną melžimą gaunant vidutiniškai apie 15-20 svarų. Mat kiekviena šių karvių per dieną turi duoti tarp 30-40 svarų. Kuri po mažiau teduoda ar beduoda, tokia, kaip mums paaiškino, "išjungama" iš produkcijos.

Visas pieno išmelžimo procesas vyksta žmogui savo rankos niekur neprikūšus ir pienui iš spenio iki didžiųjų homogenizacijos ar pasteurizacijos tankų niekur su oru nesusisiekiama.

Karvės maitinamos ir užlaikomos labai higieniškai, švariai ir sveikai. Jaujose suspausti sausi dobilai ir šienas kvepėjo lygiai kaip Lietuvoje; greimuose laukuose kukuruzai (kornai) tebestovėjo ankščiau pilni ir dirveji žmogaus augumų aukštumo; saulėje švitančiais kupolais milžiniški silosai nelyginant Vilniaus bažnyčių bokštai iš tolo skelbia, kad čia yra vieta, kur gaminamas Hawthorne-Melody pienas, "fifty-fifty" grietinėlė, varškė, sviestas ir įvairiausi kitoki farmų produktai, net medus ličių, kurios specialiai laikomos, kad apvaisintų dobilų ir kitokių maistazolių laukus.

Publikai paaiškinimuose parašyta, kad karvės pusę laiko praleidžia šviežiame ore, pusę laiko savo tvartuose. Tikrai, didokas karvių pulkas stovėjo lauke, bandodaryje, bet atrodė daug didesni kiekiai stovėjo, o daugumas gulėjo savo tvartų narveliuose. Čia visi nutarėme, kad nepavydytinas ir karvės gyvenimas, tai dėl to neapsakomo ankštumo ir kasdieninės monotoniškos rutinos. Tie jų individualiai narvai, tikriau sakant, užsklandos, yra tokios siauros ir trumpos, jog norėdama atsigtulti karvė turi gal-

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

apsilankius

MOVING APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYČIA

LOVEIKIS KVIETKININKAS

John F. Eudeikis Laidotuvių Direktorius

PETKUS TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

Laidotuvių Direktoriai MAŽEIKA & EVANS

NARIAI Chicago Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE.

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE.

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET

LEONARD BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE.

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill.

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVENUE.

STEPONAS C. LACKAWICZ 2424 WEST 69th STREET

A. + A. JOSEPHINE GILLIS

A. + A. JOSEPHINE GILLIS Gv. 8044 So. Laurel Avenue, Oaklawn, Ill.

Trejų Metų Mirties Sukaktis

A. + A. FRANK ALUTIS

Mirė 1960 m. spalio 7 diena. Gimė Lietuvoje, Aikos kaime, Rietavo parapijoje.

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ

PETRAS BIELIŪNAS

GEORGE F. RUDMIN

P. J. RIDIKAS

LEONARD BUKAUSKAS

VASAITIS - BUTKUS

ANTANAS M. PHILLIPS

STEPONAS C. LACKAWICZ

Vilniaus Dienos komiteta sudarančių organ. sąrašas

Lietuvių Krikščionių Demokratių Partija; Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga; Tautinis Akademiniškas Sąbūris; LST Korp! Neo-Lithuania; Lietuvių Darbo Federacija; Lietuvių Ūkininkų Sąjunga; Lietuvos Atgimimo Sąjūdis; Valstiečių Liaudininkų Sąjunga; Lietuvių Socialdemokra-

ty Sąjungos 4-toji Kuopa; Lietuvių Studentų Sąjunga; Lietuvių Fronto Bičiulių Čikagos Apygarda; Lietuvos Skaucių Seserijos Vadija; Lietuvos Skautų Brolijos Vadija; Lietuvos Skautų Vidurio Rajono Vadas; Skautininkų-ku Ramovė; Lituonikos Tuntas; JAV Lietuvių Bendruomenės Čikagos Apygarda; Marquette Parkas; Brighton Parkas; Bridgeport; Cicero; Melrose Parkas; Gage Parkas; Dirvos Bendradarbių Pirm; A L R K Fed. Čik. Apskr.; Ateitininkų Sendraugė S-ga; Studentų ateitininkų Drangovė; Korporacija Grandis; Lipniūno Kuopa; Marijos Kuopa; Vyskupo Valančiaus Kuopa; LRKA Susivienijimas; Dariaus ir Girėno Legijono Postas Nr. 271; Don Varnas American Legion Post No 986; Lietuvos Karių Veteranų Sąjunga; Karių Veteranų Ramovė; Liet. Karių Veteranų S-gos Ramovė Čikagos Sk.; LD Kun. Birutės Karių Seimų Moterų D-ja; Žurnalistų Draugija; Liet. Šaulių Sąjungos Centro Valdyba; Lietuvos šaulių Kopa; Lietuvos šaulių Jūrų Kuopa; Lietuvos Vyčių Čikagos Apskr.; SLA Čikagos Apskr., Lietuvių Teisininkų Draugija; Lietuvių Profesorų Draugija; Liet. Inžinierių ir Architektų Draugija; Lietuvos Ūkininkų Draugija; Santaros Šviesos Federacija; Vyresniosios Giedrininkės; Šatrija; Lietuvos Kęstučio Pašalpos Klubas; Lietuvos Dukterų Draugija; Krivulė; Lietuvos Paštininkų Sąjunga; Sophie Barcus Radio Šeimos Programa; Margutis Radijo ir Žurnalo; Vilniaus Krašto Liet. S-gos Skyrius.

GERBIAMAS NAUJIENU PRIETELI. PAAUKODAMAS NAUJIENU MAŠINU FONDIUI ATLIKSI DIDELI IR GARBINGA DARBA. KIEKVIENA DIDELE AR MAŽA AUKA BUS TINKAMAI ĮVERTINTA.

MIDLAND SAVINGS

5 1/2%

Dabar mokami dividendai bonų sąskaitoms

ATIDĖKITE TAKSUS

MIDLAND SAVINGS įvedė naują rūšies didesnių dividendų sąskaitą. Skambinkite arba rasysite dėl informacijos, kaip taksai gali būti atidėti net asuoneriams metams, kai jūs gaunate net iki 5 1/2% dividendų. Dabar mokame 4 1/2% paprastoms sąskaitoms, 5% mokame 4 metų bonų sąskaitoms; 5 1/2% gaus pagal 3 metų planą. Visos sąskaitos vyriausybės iki \$10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.

MIDLAND SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE CHICAGO, ILL. CL 4-4470

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniamis medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių pasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITOS SKAITYTI NAUJIENAS JOS VISAD RAŠO TEISYBĘ

4 1/2% current dividend **5%** on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS. 4 metų investicijoms mokami 4 1/2% dividendai kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoje 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

GAUTI IŠ EUROPOS VAIKAMS VEŽIMĖLIAI

Vaikams vežimėliai reto gražumo ir stiprumo, be to, kiekvienas vežimėlis gali būti sportinis ir nesportinis.

Smulkesnių žinių gausite atvykę į J. Karvelio Prekybos namus.

J. KARVELIO PREKYBOS NAMAI

2715 W. 71st St. — Chicago 29, Ill. — Tel. 471-1424

Autobusai ateityje numatomi daug ilgesnį platesni, ir dėl daugiau žmonių, geriau apšviesti, su daug didesniais langais, patogiais praejimais, plačiomis sėdynėmis ir begarsiais. Kitas dalykas, gyviausio judėjimo valandomis, iš paskirų autobusų bus sudaromi ištisi traukiniai, kurie važinės apsaugotais ruožais ir bus automatiškai kontroliuojami.

Pakelus rinkliavą, mažiau bevažiuoja

Illinojaus valst. greitkeliuose (toll-ways) nuo spalio 1 d. pakeltos rinkliavos, ir nuo tos dienos žymiai sumažėjo trafiką.

Tri-State autostrada važiuojant rinkliava prie Fox upės punkto vietoj 30 centų dabar yra 35 centai. Nuo Elgin iki netoli Beloit vietoj \$1.05 dabar reikia mokėti \$1.20 nuo automobilio. Tuo tarpu neapmokamais plentais Northwest, Milwaukee road, Dundee road ir Edens expressway trafiką nepaprastai pagyveno.

CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Greitasis trafiką netolimoj ateityje

Chicagoj vykstančioje Amerikos Tranzito asociacijos konferencijoje buvo išdėstyti greitojo susisiekimo didmiesčiuose planai nebetolimai ateičiai, kada varomoji jėga bus atominė. Nors geležinkeliai ir ateityje pasiliks ribotoms pareigoms, tačiau autobusai ir vieno bėgio traukiniai būsią praktiškiausi.

STIRBIS FUEL OIL

Geriausias aliejus Pigiausia kaina

HE 4 - 6264

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1941

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

ir kitus kraštus.

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

TRUMPAI

— Č. A. L. Mokyklos naujai išrinktas Tėvų Komitetas pareigoms pasiskirstė sekančiai: pirm. P. Matulionis, 6422 S. S. Rockwell St., tel. PR 8-5987; vicepirm. V. Diminskis, 6943 S. Rockwell St., tel. PR 815987; vicepirm. J. Gierštikas, 3607 W. 69 PL., 767-3241; sekretorius B. Nainienė, 6804 S. Maplewood Ave., tel. PR 6-3726; įždininkas A. Tamošiūnas, 3214 W. 64 PL., tel. GR 6-4967; Mokesčių rinkėjas A. Repšys,

Išgarsėjusio komedianto Jimmy Durante dar labiau išgarsėjusi nosis susilaukė iš aktorės Barbara Nichols buikio, kai Durante New Yorke atžymėjo savo 50 metų teatrines veiklas sukaktį.

6840 So. Cambell, tel. HE 4-6271; inventorius reikalams p. Stravinskienė, 7311 S. Whipple, tel. GR 6-6962; spaudos sekėja p. Strasevičienė, 7128 S. Sacramento, tel. HE 4-5406; kartotekininkas J. Rapšys, 2509 W. 66 St., tel. PR 8-3654

Solistės Aldonos Stempuzienės koncertas ruošiamas Chicagoje spalio mėn. 26 d. 8 val. vakare Jaunimo Centre. Lietuvių muzika koncerte atstovaus kompozitorių V. K. Banaičio, J. Gruodžio, V. Jakubėno, D. Lapinsko ir J. Švedo dainos. Be to, bus išpildytos kompozitorių Brahms, Caccini, Debussy, Durante, Schubert dainos bei Gluck, Monteverdi, Saint-Saens ir Verdi operų arijos. Koncerto programa neabejotinai įdomi ir nekasdieniška. Koncertui akompanuos muzikas Boies Whitcomb dėstąs Clevelando Muzikos Mokykloje. Koncertą rengia Santaros šviesos Federacija.

Alvodo įkurtas visiems lietuvių vaikams Vaikų Teatras (direktorius aktorius Alfars Brinka) jau 12-tą kartą prisistato lietuvių visuomenei spalio 7 d. 7 val. vak. su Keliomis po Lietuvą Vaizdais per Sophie Barcus Radijo šeimos Valandą.

Red. Henrikas Blazas savo pranešime valstiečių liaudininkų suvažiavimui — 1963. X. 12 Sheraton-Atlantic Hotel, Broadway at 34 th Street, New York, N. Y. palies Liet. Valstiečių Liaudininkų Sąjungos tremtyje nusistatymus pagrindiniais politiniais ir ideologiniais klausimais ir taip pat išdėstys šios S-gos pažiūras į išlaisvinamos demokratinės Lietuvos Respublikos santvarkos valstybinius, ūkinius ir kultūrinius pagrindinius dėsnius.

Antanina Žmuidzinaite-Kudirkienė rugsėjo 14 d. mirė Lietuvoje. Ji buvo Liet. Generalinio Konsulo Kanadai, dr. J. Žmuidzino, ir čikagiško medicinos daktaro Stasio Žmuidzino sesuo.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo Toronto koncerto programoje su dideliu pasisekimu dalyvavo solistė Aldona Stempuzienė. Šiuo metu Aldona Stempuzienė ruošiasi pirmajam jos vienos koncertui Chicagoje, kuris įvyks spalio 26 d. Jaunimo Centre.

Ped. Lituanistikos Institutas 1863 m. Lietuvos sukilimo šimtmečiui atžymėti ruošia specialią laisvės sukilėlių vitriną, kurioje ta proga bus išstatyti visų didžiųjų sukilėlių prieš rusiškąjį imperalizmą (nuo Baro konfederacijos iki 1941 m. partizaninio karo) žymiųjų laisvės sukilėlių paveikslai bei vaizdai su atitinkamais paaiškinimais. Paruošiamieji darbai jau baigtai, ir netrukus ji bus atidaryta P. L. Instituto būstinėje — Jaunimo Centre — priemenėje. Šiai Lietuvos laisvės sukil-

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS SODININKAS Darbas pilnam laikui. Darbas sode ir atsakomybė už namų priežiūrą. Nereikalingas patyrimas, bet turi būti patikimas darbininkas. Galima gauti butą, geras atlyginimas, turi suprasti ir mokėti kalbėti angliskai. Skambinti Mr. Linklater 292-2505.

TVARKINGAM IR RAMIAM VYRUI duočiau veltui gera, šviesų ir švarų kambarį. Prašome telefonuoti LA 3-9477

REIKALINGAS BARTENDERIS ir portieris, 2119 So. Halsted Street.

BUSINESS CHANCES
Biznio Proga

PARDUODAMA PREGINĖ su visais įrengimais dešros gaminti, rūkykla ir t. t. 34 metai toje pačioje vietoje, pardavimo priežastis — mirė šeimoje. 7802 So. Ashland. GI 8-1005.

PARDUODAMA taverna su visais įrengimais. Yra 4 kamb. butas. Bridgeporte, gerai einantis biznis, parduodama dėl ligos. 247-9390. Skambinti po pietų.

GROSERIU IR MĖSOS KRAUTUVĖ su mūriniu namu. Pardavimo priežastis — kiti interesai. Šv. Gall praeis 5 kambariai apatijai, 1 1/2 rūšio. Du įėjimai šaldytuvai, garais. Susitarimui skambinti RE 5-6463

Išly vitrinai įrengti JAV Liet. Bendruomenės Rytinės Čikagos (East Chicago, Ind.) apylinkė, kuriai pirmininkauja Petras Andreika, paskyrė 100 dol.

Lietuvių žurnalistų Sąjungos Chicago skrybas valdyba spalio m. 6 d. sekmadienį, 2.30 val., Jaunimo Centre, tuojau po Vilniaus Dienos mėnėjimo, šaukia savo narių ir svečių susirinkimą. Bus trumpa paskaita, paskaitytas Vilniaus krašto lietuvių sąjungotai gos "Pro memoria", išrinkti atstovai į Liet. Tarybos suvaži., padaryti pranešimai ir aptarti organizaciniai reikalai. Atskirų pakvietimų niekam nesučiama. Kviečiami ir svečiai.

Saulė dail. Aleksandra Koverienė, 7120 So. Bell Ave., ilgąmetė šaulių sąjungos veikėja ir mecenatė, mirė nuo kraujo išsiliejimo smegenyse ir buvo iškilmingai palaidota rugsėjo m. 30 d. šv. Kazimiero kapinėse.

Socialinis klubas, kuris veikia Chicagoje ir rūpinasi dirbančiųjų žmonių gerove, savo pranešimus paduoda spaudai, bet kartu jįsai veda ir korespondenciją su kitomis vietovėmis, duodamas įvairius patarimus vienu ar kitu klausimu, pvz. nukentėjusiems nuo karo JAV piliečiams turto, kacetų, vedybų ir t. t. Ir viską daro nemokamai, be jokio atlyginimo, kad tik galėtų padėti savo tautiečiams vienu ar kitu reikalu. Laiškaš gamaini iš visos Amerikos ir Kanados. Ar nevertėtų šitą socialinį klubą plačiau išplėsti, įtraukiant daugiau jėgų ir jį patį padaryti populiareniu ir praktiškėniu. Dabar valdybą sudaro pirm. Pr. Šulas, A. Čepulis ir A. Gintneris.

Vaidins Kairio veikale

— **Birutė Briedienė**, aktorė ir kultūros darbuotoja, yra baigusi Vilniaus Aukštesniąją Vaidybos meno studiją ir turi nuovoką apie vaidybos meną. Ponia Briedienė yra jau anksčiau vaidinusi, bet vedamoje rolėje pasirodys pirmą kartą Čikagos Scenos Darbuotojų Sąjungos statomame A. Kairio 3 scenos atidingsnyje žaisme, Kostės Naujokaitienės vaidmeny.

Šios komedijos premjera įvyksta Jaunimo Centro salėje, 5620 S. Claremont Ave., spalio 12 d., šeštadienį, 7:30 val. vakare ir spalio 13 d., sekmadienį, 3:30 val. po pietų. Visa lietuvių visuomenė maloniai kviečiama gausiai dalyvauti. Bilietai jau parduvinėjami ir abu spektaklius Marginių krautuvėje, 2511 West 69th gatvė. Bus galima gauti ir prie įėjimo, tačiau iš anksto įsigijusiems nereikės laukti prie kasos langelio. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7477

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIO PASIRINKIMAS
♦ APDRAUDA ♦ NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street Walbrook 5-6015

4 BUTŲ MEDINIS, naujai apkaltas, 4 x 4, platus sklypas, gazo šild., atskiri vandens tankai, aukštos pajamos, \$1000 įmokėjimas galimas nupirkti, visa kaina tik \$14,900.

MAISTO KRAUTUVĖ su visomis prkeėmis ir 3 butų mūr. namas ir tušias sklypas. Gazu ir alyva šild., mūrinis garažas, Brighton Parke. Tik \$29,900.

4 BUTŲ MŪRINIS, dvigubas sklypas, alyva šild., vandens kontrolė, garažas, mėnesinės pajamos \$372, Marquette Parko rajone, \$37,500.

DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ
BELL — REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PProspect 8-2233

MŪR. BUNG., modernus ir švarus — Gage Parke.
MŪR. 2 po 6, 2 šildymo vienetai. Garažas. Brighton Parke.

80 AKRU žemės tūkis, trobesiai. Michigan. Mainais 1 namą Chicagoj.
3 BUTAI ir maisto krautuvė, geras biznis.

ŠIMAITIS REALTY, INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

LAUKIA GEROS RANKOS 2 butų mūras Marquette Parke, 6 ir 7 kamb., centr. šild., mūro garažas, \$24,400.
MŪR. 2 butai po 4 kamb., arti M. Parko, naujas šild., garažas, — \$18,000.
5 BUTŲ MŪRAS, \$6,200 nuomos, mūro garažas, 63 ir California. — \$48,700.
3 BUTŲ MŪRAS, mūro garažas, dideli gražūs kamb., arti ofiso. \$31,700.
NAUJAS 2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 5 1/2. Ištaisingas rūšys, naujas garažas, prie Jaunimo Centro. \$38,900.

NAUJAS 2 BUTŲ MŪRAS. Platus lotas, garažas, sausas rūšys. \$22,700.
NAUJAS 4 KAMB. MŪRAS, aukšta pastogė, 35 pėdų lotas, garažas, tvora. Artį Marquette Parke. \$19,000.
3 BUTŲ MŪRAS su bizniu. \$4,600 nuomos metams. Kaina tik \$18,900.
6 KAMBARIŲ MŪRAS, modernus viduje, arti 63 ir California. \$19,700.
PAJAMŲ MŪRAS, 6 kamb. ir 2 kambariai, arti 63 ir Campbell. \$19,900.
MEDINIS, 3 butai, arti 66 ir California. Geros pajamos. Susitarkite pamatyti. \$17,500.

K. VALDIS REAL ESTATE
RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS
iš lauko ir vidaus, sienų popierlavinimas, sienų dekoravimas paveikslais (muralis ir interior decorating).
Skambinti
A. VAITEKUNAS
Tel. 839 - 5299

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PProspect 8-5454

\$13,300
UŽ 2 BUTŲ PO 5 KAMB. MEDINI, prie 51st ir Western — Gage Parke; naujas 2 auto garažas. Savininko butą jau dabar galima užimti. Mažas įmokėjimas.

A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

MŪR. 2-5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Potvinio kontr. al. langai, gar. 30' skl. \$24,400.
1 1/2 med. pajamų bung. Marq. Park. 37' skl., gazu šild. gar. \$14,500.
Mūr. 2-5 Brighton Prk. 33' skl. Remod. virt. ir vonia \$25,300.
Grazus 2-5 med. Atsk. šild. syst. gar. Brighton Park. \$22,000.
Geras mūr. šiaur. miesto daly. 21 apt. Viskas sutvarkyta. \$19,240 paj. met. Kaina tik 5 1/2 karto pajamos.

SIMKUS REALTY-NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood Ave.
Tel.: CL 4-7450 arba YA 7-2046

FOR SALE BY OWNER
Excellent for retirement.
3 bedroom, living room, dining room, kitchen, 2 enclosed porches, and utility room. New natural gas furnace. Modern bath.
Chicken house and barn.
Priced for quick sale. Reasonable down pay. Call or Write
ANN BAYAK,
Route 1, HARTFORD, MICH.
Area code 616 621-4556

AUSTIN. — Savininkas parduoda 6 metų, 3 mieg., moderniška mūr. ranch, 2 plytelių vonios, nuo sienos iki sienos kilimai, "thermopane" langas, aluminum dvigubi langai ir tinklai, gazo šild., pilnas rūšys su baru. Daug priedų.
5334 W. KINZIE — ES 8-2479

RENTING IN GENERAL
Nuomos

MARQUETTE PARKE išnuomojamas 4 kambarių su 2 miegamaisiais butas, dėl smulkesnių informacijų skambinkite 925-1057 arba GR 6-9387.

MARQUETTE PARKE išnuomojamas 5 kamb. butas, 1-me aukšte, nuo gatvės, 2 mieg., arti susisiekimo, krautuvė, mokyklų. Suvažiavimams. Skambinti darbo dienomis BI 2-4395 vakarais, trečiadieniais ir savaitgaliais PR 8-1047

RENTING IN GENERAL
Nuomos

MARQUETTE PARKE išnuomojamas 5 kamb. butas, 1-me aukšte, nuo gatvės, 2 mieg., arti susisiekimo, krautuvė, mokyklų. Suvažiavimams. Skambinti darbo dienomis BI 2-4395 vakarais, trečiadieniais ir savaitgaliais PR 8-1047

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI "NAUJIENAS"

HEATING CONTRACTORS
Istatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofiso tel. 277-1442
Juozas Zemaitsis OL 6-0412
Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšaučiavimai nemokami. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. V'ernon Ave., Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-3447